

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
Mezőgazdasági Genetikai Erőforrások Igazgatóság
Vetőmag-felügyeleti Szakterület

SZÁNTÓFÖLDI SZEMLE SZABÁLYZAT

3. kiadás

Budapest, 2022. május
Érvényes: visszavonásig

Zsigmond Richárd Ferenc
MGEI igazgató

„(1) Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez.

(2) Az (1) bekezdés szerinti jog érvényesülését Magyarország genetikailag módosított élőlényektől mentes mezőgazdasággal, az egészséges élelmiszerekhez és az ivóvízhez való hozzáférés biztosításával, a munkavédelem és az egészségügyi ellátás megszervezésével, a sportolás és a rendszeres testedzés támogatásával, valamint a környezet védelmének biztosításával segíti elő.”

(Magyarország Alaptörvénye, XX. cikk)

Tartalom

Bevezetés.....	4
1. Fogalommeghatározások.....	7
2. A szántóföldi ellenőrzés célja és irányelvei	17
2.1. Célja:	17
2.2. A vizsgálat fő irányelvei:	17
2.3. A szántóföldi ellenőrzéssel és minősítéssel kapcsolatos kötelezettségek	17
3. A szántóföldi ellenőrzés általános előírásai	19
3.1. Vetőmag szaporításhoz felhasznált vetőmag származásának igazolása:	19
3.2. A szántóföldi ellenőrzésre bejelentett szaporító táblák helyszíni azonosítása:	19
3.3. Elővetemény korlátozás:	19
3.4. Az ellenőrzés személyi feltételei:.....	19
3.5. Letéti minta:	20
4. A szántóföldi bejelentés elfogadásának szabályai	20
4.1. A bejelentés időpontja és feltételei	20
5. A szántóföldi ellenőrzés részletes követelményei.....	25
5.1. A vetőmagelőállító feladatai	25
5.2. Hatóság feladata	25
5.3. Mintatermek felvétele és vizsgálata	26
6. A vetőmagszaporítások minősítése	28
6.1. Lefokozás	28
6.2. A minősítés szövege:.....	28
7. Szántóföldi ellenőrzési jegyzőkönyv	31
8. Minősítési felülvizsgálat	31
9. Szigorított szántóföldi ellenőrzés	32
10. Standard (saját jogú) zöldségvetőmag szaporítás hivatalos ellenőrzése és minősítése.....	32
11. A zöldségvetőmag előállítás átruházott jogkörben végzett szántóföldi ellenőrzése	33
12. Számlázás	34
13. Tényleges termésadatok közzlése	34
14. Terméselszámoltatás	34
15. Szemlejegyzőkönyvek feldolgozása, zárójelentés	35
16. Szemlejegyzőkönyvek, származási bizonylatok, vizsgálati lapok stb. archiválása	35
17. Forgalmahozatal	35
18. Címek	36
Melléklet.....	37

Bevezetés

Magyarországon csak fémzárolt vetőmag hozható forgalomba. A fémzárolási megrendelőhöz csatolni kell a magyarországi szaporításból származó vetőmagjának első fémzárolása esetén az alkalmas szántóföldi minősítést igazoló, 2 évnél nem régebben kiállított szántóföldi szemlejegyzőkönyvét.

A 2003. évi LII. törvény a hatósági kötelezettségek ellátására a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalt (NÉBIH) jelöli meg. A NÉBIH Mezőgazdasági Genetikai Erőforrások Igazgatóság a kijelölt hatóság a jogszabályokban meghatározott feladatok végrehajtására.

Az Igazgatóságon a kijelölt feladatot a vetőmag-felügyeleti szakterület (a NÉBIH MGEI Vetőmag Felügyeleti és a NÉBIH MGEI Növénytermesztési Informatikai Osztály) látja el. A közigazgatási rendszer szerint helyi illetékességgel hét megyei kormányhivatal Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály/ Agrárügyi Főosztály/Élelmiszerlánc-biztonsági és Földművelésügyi Főosztály/Környezetvédelmi Főosztályon működő Vetőmag és Szaporítóanyag Felügyeleti Osztályok végzik a vetőmag-minősítéssel kapcsolatos helyi feladatokat, a NÉBIH MGEI szakmai útmutatása alapján.

A szántóföldi ellenőrzéseket és minősítéseket ezen Szántóföldi Ellenőrzési Szabályzatba foglaltak szerint kell elvégezni, alkalmazása a szántóföldi ellenőrzés és minősítés során valamennyi érintett fél számára kötelező.

A Szabályzat bárki számára hozzáférhetően közzétételre kerül a NÉBIH honlapján.

Budapest, 2022.május

Zsigmond Richárd Ferenc
igazgató

Előzmények:

MSZ 6353 Vetőmag-szaporítások szántóföldi ellenőrzésének követelményei

Útmutató a vetőmagvak szántóföldi ellenőrzése és minősítése végrehajtásához, OMMI, 2005

Élelmiszerlánc-biztonsági Stratégia 2013-2022, NÉBIH, 2013

Jogszabályok és kapcsolódó szabványok

Hazai jogszabályok

2003. évi LII. Törvény „A növényfajták állami elismeréséről, valamint a szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról”, továbbiakban Tv.

40/2004. (IV. 7.) FVM rendelet „A növényfajták állami elismeréséről”

48/2004. (IV. 21.) FVM rendelet „A szántóföldi növényfajok vetőmagvai előállításáról és forgalomba hozataláról”, továbbiakban szántóföldi vhr.

50/2004. (IV. 22.) FVM rendelet „A zöldség szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról”, továbbiakban zöldség vhr.

45/2008. (IV. 11.) FVM rendelet „A dísnövény szaporítóanyagok forgalomba hozataláról”, továbbiakban dísnövény vhr.

7/2001 (I.17.) FVM rendelet a növényegészségügyi feladatok végrehajtásának részletes szabályairól

22/2012. (II. 29.) Korm. rendelet a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalról

328/2010. (XII.27.) Korm. rendelete „A fővárosi és megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szerveinek kijelöléséről”

383/2016. (XII.2.) Korm. rendelete a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről

2016. évi CL. törvény „Az általános közigazgatási rendtartásról” - ÁKR

369/2004. (XII. 26.) Korm. rendelet "A szaporítóanyagokkal kapcsolatos minőségvédelmi bírság megállapításáról"

63/2012. (VII. 2.) „a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, valamint a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szervei előtt kezdeményezett eljárásokban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak mértékéről, valamint az igazgatási szolgáltatási díj fizetésének szabályairól”

2015. évi CCXXII. törvény „az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól”

Kapcsolódó EU jogszabályok:

66/401/EEC- A Tanács 1966. június 14-i 66/401/EGK irányelve a **takarmánynövény**-vetőmagok forgalmazásáról

66/402/EEC- A Tanács 1966. június 14-i 66/402/EGK irányelve a **gabona** vetőmagok forgalmazásáról

2002/54/EC- A Tanács 2002. június 13-i 2002/54/EK irányelve a **cukor- és takarmányrépa** vetőmag forgalmazásáról

2002/55/EC- A Tanács 2002. június 13-i 2002/54/EK irányelve a **zöldség** vetőmag forgalmazásáról

2002/56/EC- A Tanács 2002. június 13-i 2002/54/EK irányelve a **burgonya** vetőgumó forgalmazásáról

2002/57/EC- A Tanács 2002. június 13-i 2002/57/EK irányelve az **olaj- és rostnövények** vetőmagjának forgalmazásáról

1107/2009/EK a **növényvédőszer**ek forgalomba hozataláról

Szabványok

MSZ 20476:2008 Kisparcellás fajtaazonosító vizsgálat

Kapcsolódó szabályzatok

Kisparcellás fajtaazonosító kitermesztés szabályzat

Fémzárolási szabályzat

Útmutató Vetőmag előállítási zárt körzet kialakítására 2014. november 05.

„GMO szakmai útmutató”

Mintavételezési szabályzat

Vetőmagvizsgáló szabályzat

A szövegben használt rövidítések:

HEJ: Hatósági Ellenőrzési Jegyzőkönyv

Megyei kormány hivatalok - Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály/Agrárügyi Főosztály/
Élelmiszerlánc-biztonsági és Földművelésügyi Főosztály/Környezetvédelmi Főosztály vetőmag és
szaporítóanyag felügyeleti osztályai

NÉBIH MGEI - Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Mezőgazdasági Genetikai
Erőforrások Igazgatóság

NÉBIH ÉLI - Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági Laboratórium
Igazgatóság

Szap.fok: Szaporítási fok

SZJK: Szántóföldi Szemle Jegyzőkönyv

VIGOR: Országos Vetőmag Minősítési Információs Rendszer

VJK: vizsgálati jegyzőkönyv

1. Fogalommeghatározások

állományfejlettség: a növényállomány vegetatív és generatív részeinek a szaporított fajtára, a szülőkomponensekre, a hibridekre jellemző átlagos fejlettségi állapota a szántóföldi ellenőrzések időpontjában.

anyai szülő (anyasor): olyan sorok növényállománya, amelyeken a hibrid vetőmag-előállítást végzik

apai szülő (apasor): az anyasorok beporzását (megtermékenyítését) szolgáló sorok növényállománya.

árvakelésű növény: szaporító táblán a védőtávolság területén a vetőmag szaporító tábla növényállományával azonos vagy rokon fajú kultúrgyom, amely mechanikai keveredést, növény-egészségügyi fertőzést, vagy vektor közvetítésével idegen beporzást idézhet elő.

átruházott jogkörben végzett minősítés: a zöldség vhr. 1. számú mellékletben és a Nemzeti Fajtajegyzék B és C fejezetében, valamint a zöldség vhr. 3-5. számú mellékletben felsorolt feltételek ellenőrzése és dokumentálása az erre a tevékenységre a NÉBIH-nél nyilvántartott természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet által,

átruházott jogkörű személy: aki a NÉBIH nyilvántartásába kerül, nyilatkozat alapján – továbbiakban: megbízott ellenőr

beállottság: a szaporított növényállomány térbeli eloszlásának egyöntetűsége.

becsült vetőmagtermés: a szaporító tábla szántóföldi ellenőrzések során alkalmasnak minősített növényállományából becsléssel megállapított nyers vetőmagtermés mennyisége; burgonya esetében az alkalmasnak minősített növényállományból a vetőgumó-méretű, továbbá a vetőgumóméret alatti gumók együttes mennyisége,

bejelentő ív (vetésbejelentő ív, VI41/V341-es nyomtatvány): a vetőmag-szaporítás bejelentéséhez szolgáló formanyomtatvány.

beltenyésztett vonal (törzs): rendszerint folyamatos öntermékenyítéssel és szelekcióval vagy egyéb módon előállított, megközelítőleg homozigóta állapotú, morfológiailag kiegyenlített növényállomány.

céltermeltetés: tagállamokon kívüli ország természetes vagy jogi személyével, illetve jogi személyiség nélküli gazdasági társaságával kötött szerződés alapján Magyarország területén szaporítóanyag termesztése azzal a céllal, hogy az előállított szaporítóanyag teljes mennyiségét az Európai Unió területéről kiszállítsák.

címerezés: a hibridkukorica-vetőmag előállítása során az anyasorok hímvirágzatának (címerének) eltávolítása,

címke (Fémzárcímke): a vetőmagtétel azonosító adatait és hiteles zárását bizonyító okmány, egyedi azonosító jel, amely a tétel minden göngyölegegységén rajta van, és a növény-egészségügyi jogszabályokkal összhangban egyes növényfajok esetében egyúttal növényútlevélként is szolgál. Anyaga téphetetlen, a csomagolási egység nem bontható meg anélkül, hogy a címke vagy a csomagolóanyag ne sérülne visszafordíthatatlanul.

citoplazmásan hímsteril beltenyésztett anyai vonal: az a beltenyésztett vonal, amelyben a citoplazma határozza meg a hímsterilitást.

direkt magtermesztés: egy vagy kétéves növények esetében dugvány felszedés nélkül történő vetőmag előállítás.

egyedi szaporítási engedély: Az engedély a fajtajelölt állami elismeréséig, illetve a fajtavizsgálat megszüntetéséig hatályos.

I. Szántóföldi fajok esetén

A szántóföldi fajok fajtajelöltjeire engedély egyéves eredményes DUS vizsgálat alapján kérelmezhető. Az egyedi szaporítási engedély a szántóföldi fajok szaporítóanyagának forgalmazására nem jogosít. A szaporítóanyag előzetes felszaporítását segíti elő.

II. Zöldség fajok esetén

Egyedi szaporítási és forgalmazási engedély adható a bejelentőnek vagy az ország területén működő képviselőnek azon fajtajelölt forgalmazására, amelyet legalább egy tagállamban nemzeti fajtajegyzékre történő vétel céljából bejelentettek, és amelyre vonatkozóan a technikai kérdőívet benyújtották (egyedi engedélyes vetőmag). Az engedélyt a NÉBIH meghatározott mennyiségre és időtartamra adja meg. Az engedélyes vetőmag csak Magyarország területén, az e rendeletben foglalt feltételek mellett forgalmazható.

együttvirágzás (kukoricára értelmelve): azonos időben való hím- és nővirágzás a vetőmag-előállító táblán, az anyai növényállomány nővirágzatának (bibék) fővirágzásával egyidejűleg az apasorok címervirágzatának megfelelő mértékű termékenyítőképes pollen (virágpor) hullatása.

elemi kár: természeti jelenségek - így különösen belvív, fagyás, jégverés, aszály, szélvihar - által a növényzeten vagy növényi részeken okozott kár.

ELISA-teszt: szerológiai módszereken alapuló vírusdiagnosztikai módszer, amely alkalmas a tüneteket nem mutató fertőzés kimutatására is. Csak olyan időszakban végezhető, amikor a vizsgálathoz szükséges növények felneveléséhez szükséges fény és hőmérsékleti feltételek adottak. Legkorábban a rügyek kivágásától számított 6-8 héten belül várható eredmény, amiről a vizsgálati jegyzőkönyvet a NÉBIH MGEI állítja ki.

ellenőrzési minta: a forgalomba hozott vetőmag minőségének ellenőrzése céljából, állami szerv által hatósági jogkörben vett minta.

elővetemény korlátozás: a vetőmag szaporítást megelőző egy vagy több évre terjedően, bizonyos növényfajok vetési tilalma.

elválasztó sáv: az a távolság, amely a vetőmag előállítás mechanikai keveredés mentességét biztosítja.

enyhe leromlást okozó vírusok: Burgonya vetőgumó szaporítás esetén, SE és E szaporítási fokoknál figyelembe vett olyan vírusok, amik jelenléte önmagában még csak alacsony fokú leromlást eredményeznek. Ezek PVA, PVM, PVS, PVX. Kimutathatóságuk vizuálisan nehéz, azonban ELISA módszerrel megoldott

faj-, illetve fajtaazonos növényállomány: olyan növényállomány, amelynek egyedei a hivatalos morfológiai leírás szerinti tulajdonságokat mutatják, és az állomány megfelel az adott fajra, fajtára és szaporítási fokra vonatkozó szántóföldi ellenőrzés, illetve kisparcellás fajtaazonosító termesztés követelményeinek.

faj-, illetve fajtatiszta növényállomány: olyan növényállomány, amely idegen fajú vagy fajtájú egyedeket nem, vagy kizárólag a vonatkozó előírások szerint megengedett mértékben tartalmaz.

fajtafenntartó: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, aki a növényfajta változatlan formában való megőrzését, fenntartását végzi, és gondoskodik a szaporításához szükséges kiindulási anyag folyamatos előállításáról, vagy aki a növényfajta fenntartásáért felelős.

fejlettség: a növényállomány (apa- és anyasorok) vegetatív és generatív részeinek átlagos fejlettségi állapota a szántóföldi ellenőrzés időpontjában, a szaporított fajtára, heterózis partnerre, hibridre jellemző kedvező fejlettséghez viszonyítva,

fémzárolás: ⇒ Címke

fémzárolás: a minősített szaporítóanyag-tétel csomagolási egységének oly módon történő lezárása fémzár, vagy azt helyettesítő más anyag vagy módszer alkalmazásával, hogy a csomagolási egység megsértése nélkül a tételhez hozzáférni ne lehessen.

fenntartó ellenőrzés: évelő növények vetőmag-szaporításának nem magtermő években végzett szántóföldi ellenőrzése.

fertilis beltenyészett vonal: olyan beltenyészett vonal, amely hímvirágzata megtermékenyítésre képes virágot (pollent) termel.

fertőzőgóc: Az a terület, ahol a „Virágot hullató kukoricánövény az anyasorokban” mintaterenként 3 db, vagy annál több, illetve a „Virágot hullató idegen tő az anya- és apasorokban összesen” mintaterenként 1 db, vagy annál több.

géntechnológiával módosított szerveszettel szemnyezett vetőmag: az a vetőmag, amely

- a) Európai Unióban engedéllyel nem rendelkező,
- b) az Európai Unióban termesztési célú felhasználásra ki nem terjedő engedéllyel rendelkező, vagy
- c) az Európai Unióban termesztési célú engedéllyel rendelkező, de védzáradáki eljárás alatt álló géntechnológiai módosítás által megváltozott géállományú természetes szerveszettel tartalmaz, illetve ilyen természetes szerveszetről áll.

gumóvizsgálat: a burgonya-vetőgumó felületén és belsejében mutatkozó hibák, egyes kórokozók és károsítók megállapítása érzékszervi (helyszíni) vagy mikroszkópos (laboratóriumi) vizsgálattal, valamint a gumók méret szerinti megoszlásának meghatározása négyzetes mére alkalmazásával.

gyomnövények: a vetőmag-szaporító táblán kultúrnövényként nem termesztett növények és azok magvai, termései, hagymái vagy gumói.

gyomosság: a vetőmag-szaporító táblán a gyomborítottság és a gyomok fejlettségének mértéke.

hatósági Ellenőrzési Jegyzőkönyv (HEJ): A hatósági tevékenységek rögzítésére alkalmas forma jegyzőkönyv. Szántóföldi ellenőrzések során hibridvetőmag előállításnál táblarész kizáráskor, illetve bejelentéshez vagy elszámoltatáshoz kapcsolódó szántóföldi szemle során alkalmazandó.

háromvonalas, (Three way cross - TC) beltenyészteses hibrid: egy kétvonalas beltenyészteses hibrid és egy beltenyészett vonal keresztezésével előállított hibrid.

heterózis partner: a hibrid vetőmag előállítására felhasznált faj-, fajta- és beltenyészett vonal.

hibrid: két vagy több szülői komponens meghatározott kereszteződésével létrejött fajta.

hibrid (fajtahibrid) kender: két vagy több kenderfajta, illetve egylaki és kétlaki formák keresztezésével előállított kender.

hibrid kukorica: két vagy több szabadon elvirágzó kukorica vagy beltenyésztett vonal meghatározott keresztezéséből előállított olyan kukorica, amely más kukoricától morfológiailag vagy egyéb bélyegek alapján megkülönböztethető.

hibrid vetőmag (F1): két vagy több szülői komponens keresztezéséből előállított vetőmag. Magtermése vetőmagnak alkalmatlan.

hímkender (virágos, porzós): csak hímvirágot fejlesztő és virágport (pollent) termelő kender,

hímsteril (pollensteril) beltenyésztett vonal (szülő): az a beltenyésztett vonal, testvérvonal vagy egyszeres keresztezés, amelynek hímvirágzata nincs, vagy virágzatában nem képződik termékenyítésre képes virágpor (pollen), de nővirágzata (bibéje) megtermékenyülésre képes.

hímtelepítés: hibridkender-vetőmag előállítása során a kétlaki kenderfajtából, a hímegyedek, valamint az egylaki és uniszexuális állományból a kétlaki hímkender egyedeknek virágzás előtti eltávolítása.

hivatalos fajtaleírás a fajta állami elismerés során meghatározott morfológiai leírása. Aminek strukturáját az UPOV előírásai alapján a CPVO határozza meg.

idegenelés: a fajtól, a fajtától - az apai vagy anyai vonaltól, illetőleg a hibridelőállításához felhasznált szülőtől - eltérő, idegen fajnak, fajtának, vonalnak minősülő növényegyedek eltávolítása a szaporító állományból.

idegenelés ellenőrzése: a vetőmagtermő növények és termésük megkülönböztető jegyeinek vizsgálata, azokra a morfológiai bélyegekre és fenológiai eltérésekre vonatkozik, amelyeket a hivatalos állami fajtaleírás, illetve céltermeltetések esetén Kijelölt Hatóság, nem OECD tagország esetében az illetékes hatóság által megadott fajtaleírás tartalmaz.

idegen növény: a vetőmag-előállítás célját szolgáló növényállományban (fajták, vonalak) előforduló, a hivatalos vagy ezzel egyenértékű fajtaleírástól morfológiai és egyéb bélyegek tekintetében eltérő növény.

iffítás: kivételes minősítési eljárás, melynek során adott szaporítási fokú vetőmag-szaporítás az elvetett vetőmaggal azonos szaporítási fokon kerül minősítésre.

import vetőmag: az a Magyarország területére beszállított vetőmag, melyet nem az Európai Unióban minősítettek és az Európai Unión belül első forgalomba hozatalára Magyarország területén kerül sor.

izolációs (Szigetelési távolság): az a távolság, amely az idegen beporzás, valamint növényegészségügyi fertőzésmentes vetőmag-, illetve szaporítóanyag előállítását szolgálja.

kalász (Spica composita): a pázsitfűfélék családjába (Gramineae) tartozó növények jellegzetes összetett virágzata, amely lényegében összetett füzér.

károsítók: növényi kórokozó szervezetek és állati kártevők együttesen.

kétvonalas (Single cross - SC) beltenyésztéses hibrid: két beltenyésztett vonal keresztezésével előállított hibrid.

kiegyenlítettség: a tábla növényállományának beállottsága, térbeli megoszlása, az egyes növények és növényrészek arányos fejlettsége, valamint a virágzás és érés egyöntetűsége a szántóföldi ellenőrzés időszakában.

kultúrállapot: a vetőmag-szaporító tábla és növényállományának általános agrotechnikai állapota, különösen talaj-előkészítés, vetés, növényápolás, növényvédelem szempontjából.

laboratóriumi minta: az alapmintából képzett, hivatalos vizsgálatra beküldött minta.

lefokozás (degradálás): a vetőmag-szaporító tábla eredeti szaporítási fokának alacsonyabb szaporítási fokra való átminősítése a szántóföldi ellenőrzés vizsgálati eredménye alapján.

letéti minta: olyan hivatalos vagy hiteles minta, amelyet későbbi minősítő vagy utóellenőrzési vizsgálat céljára megőriznek.

lombtalanítás (vegyszeres állományszárítás, defoliálás): a növényállomány levélzetének a vegetáció meghatározott időszakában megfelelő vegyszerrel (defoliánszal) való leszárítása.

megbízott ellenőr: a jogszabályban meghatározott végzettséggel és képezettséggel bír, a NÉBIH-nél vizsgával és engedéllyel rendelkezik, és teljeskörű munkavégzéssel van megbízva szántóföldi ellenőrzés tekintetében.

minősített vetőmag: az a vetőmag, amely a jogszabályban meghatározott hatósági vetőmag-minősítési eljárásban vagy annak valamely részfolyamatában részesült.

mintatér (próbatér): a szaporító táblából a szántóföldi ellenőrzés vizsgálatainak elvégzésére meghatározott módon kijelölt egységnyi terület rész vagy meghatározott számú növény.

mintavétel: az a művelet, amelynek során a vetőmagtételből (burgonya esetén tábla) meghatározott módon, dokumentáltan olyan kisebb mennyiséget (mintát) veszünk, amely hűen tükrözi az egész tétel átlagos összetételét és minőségét.

nehezen tisztítható idegen magvak: a termesztett növény magjából - hasonló vagy azonos alak, méret, sűrűség, illetve egyéb ok miatt - a vetőmag tisztítása, szétválasztása során nehezen elkülöníthető magvak.

nemesítő: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet,

- aki az adott fajtát maga nemesítette vagy felfedezte és továbbfejlesztette,
- az a) pont szerinti személy munkáltatója, amennyiben az a) pont szerinti személy munkaviszonyból folyó kötelessége a nemesítés, vagy felfedezés és továbbfejlesztés,
- az a) pont szerinti személy munkájára megbízást adó, vagy
- az a)-c) pontok szerinti személy örököse, illetve jogutódja.

nem véglegesen minősített vetőmag: a szántóföldi ellenőrzésben részesült, alkalmas minősítésű tábla magtermése, melynek igazoló okmányai forgalomba hozatalra nem jogosítanak. Másik telephelyre történő szállítás esetén a tételek zárásakor szürke címke alkalmazandó.

növényfajta: növények egy botanikai taxonon belül ismert legalacsonyabb szintű csoportja, amely nemesítői tevékenység eredményeként jött létre, és

- egy genotípus vagy genotípusok kombinációja által meghatározott tulajdonságokkal jellemezhető,
- más növénycsoportoktól legalább egy tulajdonság kifejeződése alapján megkülönböztethető,
- továbbszaporítása során tulajdonságait változatlanul megőrzi, és ezáltal ugyanazon egységnek tekinthető.

nővirágzás kezdeti időszaka: az az időszak, amikor a vetőmag előállító tábla anyasorainak növényállományán a nővirágzat (bibék) - egy tövön egy nővirágzat - legalább 5 %-ban megjelent.

ökológiai vetőmag: Szántóföldi ellenőrzés szempontjából teljes mértékben megegyezik az adott fajra specifikus konvencionális vetőmag szemle metodikájával. Az öko minősítés a Magyarországon engedélyezett öko-tanúsító szervezetek egyike végzi, sem a NÉBIH, sem a MKH-ok nem vesznek részt a tanúsításban közvetlenül. Az öko minősítés ténye a vetésbejelentésen kerül rögzítésre, és a címkén az „egyéb” rovatban szerepel.

öko-vetőmag adatbázis: Ökológiai vetőmagok rögzítésre kerülnek a NÉBIH által vezetett, nyilvános adatbázisban. Öko gazdálkodóknak minden egyes vetés előtt meg kell győződniük arról, hogy az adatbázisban nem található az ő termesztési céljaiknak megfelelő faj és fajta az adatbázisban, mielőtt kérvényezhetnék a tanúsító szervezettől nem-ökológiai vetőmag felhasználását.

ritka sortávolságú növényállomány: 24 cm-nél nagyobb sortávolságra vetett vagy ültetett növényállomány.

restorer: az a szülői komponens, melynek hímvirágzata termékenyítőképes virágpórt termelt, és az általa megtermékenyített hímsteril anyai szülői meddőséget feloldja, így az a követő nemzedékben fertilissé válik.

rügydugvány vizsgálat: Vetőburgonya szaporítás során az I. szaporítási fokba vagy kategóriába tartozó tételek szántóföldi mintái alapján kell megvizsgálni, hogy a vetőburgonya utódgenerációjában milyen magas a vírusfertőzöttség aránya. A vizsgálatot a moniorierdei Fajtakitermesztő állomáson végzik, vizuális értékelés alapján. Első sorban a súlyos leromlást okozó vírusok felderítésére alkalmas.

saját jogú minősítés: a standard vetőmag előállításának és forgalomba hozatalának alapjául szolgáló, a NÉBIH MGEI-nél nyilvántartott természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli gazdasági társaság által végzett minősítés.

súlyos leromlást okozó vírusok: A vetőburgonya szaporításában jelentkező, önmagában is jelentős termésveszteséget okozó vírusok. A PLRV és PVY vírusok tartoznak ide, amiknek a tünetei vizuális vizsgálattal is jól kimutathatóak.

szabadon elvirágzó fajta: azonos fajtájú vetőmaggal elvetett kultúrában szabad megporzás útján megtermékenyülő növények, amelyeknek utódnemzedéke megőrzi az eredeti jellemző fajtabélyegeket és tulajdonságokat.

szántóföldi ellenőrzés (szántóföldi szemle): a vetőmag-minősítés része, amely a szaporító tábla növényállományának a tenyésztő meghatározott szakaszaiban rendelet által előírt értékmeghatározó tényezők és hivatalos morfológiai leírások alapján végzett vizsgálata. A szántóföldi ellenőrzés során elbírálásra kerül, hogy a növényállomány megfelel-e a vetőmag-szaporításra vonatkozó előírásoknak.

szántóföldi ellenőrzési jegyzőkönyv (szemle jegyzőkönyv, SZJK): az a hivatalos okirat, amelyet a szántóföldi ellenőrzések eredményéről az illetékes ellenőrző szerv állít ki, a szaporítás feltételeinek ellenőrzése után, és amely a vetőmag fémzárolásának, vizsgálatának és minősítésének alapidokumentuma.

szaporító tábla megosztása: a vetőmag szaporító tábla egy részének bármely okból elkülönített minősítése a szántóföldi ellenőrzéseken.

szaporulati fok (szapfok): a továbbszaporítás során a kiindulási anyaghoz viszonyított leszármazási szint, amely az egymás utáni ismert elszaporítások számát fejezi ki. 2016.01.01-től vetőburgonyában a különböző szaporítási fokok, kategóriák alatt szaporítási osztályok is meghatározásra kerülnek. → Vetőmag-szaporítás fokai és jelölésük

származási bizonylat: a felhasznált vetőmag származását, fajtát, fajtáját, szaporítási fokát, tömegét és minőségét igazoló okmány. A bizonylat a fajtatulajdonosoknak ingyenesen igényelhető az illetékes MKH-nál. A bizonylat a vetésbejelentés kötelező melléklete.

szártalanítás: a burgonya szárának és levélzetének megsemmisítése mechanikailag vagy vegyszerekkel, illetve ezek együttes alkalmazásával vagy égetéssel.

szelekció: a szaporító tábla növényállományából az idegen fajú, fajtájú, beteg, fejlődésben elmaradt, csenevész, vegyszertől károsodott növények felismerésekor végzett eltávolítása.

szigorított szántóföldi ellenőrzés: A szigorított szántóföldi ellenőrzést meghatározott időszakra, de legalább egy szemle szezonra rendelheti el az illetékes növénytermesztési hatóság, amelynek kötelező legkisebb időtartama 2 hónap. A szigorított szántóföldi ellenőrzés során a NÉBIH MGEI vagy a MKH részéről legalább két hatósági felügyelő jár el vetőmag-előállító minden vetőmag szaporító tábláján.

szülő komponens: a hibrid vetőmag előállításához felhasznált anyai és apai szülő.

táblamegosztás: Amennyiben egy szaporító táblán belül eltérő minősítési körülményeket tapasztal a felügyelő, akkor a tábla egyes részeit táblamegosztással, külön egységenként minősítheti. Amennyiben a táblamegosztás során több új szaporító tábla jön létre, akkor minden egyes táblára önálló szántóföldi ellenőrzési jegyzőkönyvet kell kiállítani.

támasztónövény Pillangós virágúak vetőmag szaporításához használt, általában kalászos gabona faj, aminek magja könnyen tisztítható a fémzárólásra szánt pillangós virágú faj vetőmagjától. Elsődleges funkciója, hogy a vetőmag szaporítás céljából termesztett állománynak vertikális felületet biztosítson a növekedéshez. Azonban a támasztónövény nem akadályozhatja a szántóföldi ellenőrzést és minősítést. A támasztónövény a bejelentett vetésterületbe beszámít, azonban termésbecsléskor és a tényleges termésben már nem vehető figyelembe. A támasztónövényt úgy kell megválasztani, hogy szárazabb időjárás körülmények során ne nyomja el a pillangósvirágú fajt és csapadékosabb körülmények esetén pedig meg tudja támasztani a pillangós növényt. A gabona fajták közül lehetőleg a szárszilárdabb, hosszabb tenyészidejű és könnyen csépelhető fajtákat kell előnybe részesíteni.

tényleges vetőmagtermés: a szaporító tábláról származó, ténylegesen mért, feldolgozásra beszállított, szántóföldi szemlejegyzőkönyv piros példányának hátoldalán szereplő vetőmag-, vetőgumótermés tömege. Egy hektárra vetítve kilogrammban, tábla szinten tonnában megadva.

termésbecslés: a szaporító tábla szántóföldi ellenőrzéseken alkalmasnak minősített növényállományából várható összes termés, ezen belül a vetőgumó méretű, továbbá a vetőgumó méret alatti gumók tömegének meghatározása.

vadkár: Környező területekről a vetőmag szaporító táblára tévedt vadak által okozott taposási, túrási és rágási kár.

vetőmag-szaporítás fokai és jelölésük:

I. Szántóföldi fajok esetén

Szuperelit (SE) (Prebázis, PB) szaporítási fok: az elitet megelőző generáció, illetve generációk, amelyet, illetve amelyeket a nemesítő felelősségével — fajtafenntartásra elfogadott gyakorlat szerint — állítottak elő továbbszaporításra.

Elit (E) (Bázis, B) szaporítási fok: a szuperelit vagy a nemesítő felelősségével – a fajtafenntartás elfogadott gyakorlata szerint – előállított vetőmag továbbszaporítása, hibrid vetőmag-előállításra kiadott szülői komponens vetőmagja.

I. szaporítási fok (1. generáció), I. fok: amelyet közvetlenül az elit vetőmagból, illetve – amennyiben a nemesítő vagy fajtafenntartó úgy rendelkezik – a hivatalos szántóföldi ellenőrzésben és minősítésben, valamint hivatalos fémzárolásban részesült SE generáció vetőmagjából állítottak elő.

II. szaporítási fok (2. generáció), II. fok: amelyet közvetlenül az elit vetőmagból, illetve – az I. szaporítási fok minősített vetőmagjából, amennyiben a nemesítő vagy fajtafenntartó úgy kívánja – a hivatalos szántóföldi ellenőrzésben és minősítésben, valamint hivatalos fémzárolásban részesült SE vetőmagból állítottak elő.

III. szaporítási fok (3. generáció): amelyet közvetlenül az elit, I. vagy II. fokból, illetve – amennyiben a nemesítő vagy fajtafenntartó úgy kívánja – a hivatalos szántóföldi ellenőrzésben és minősítésben, valamint hivatalos fémzárolásban részesült SE vetőmagból állítottak elő.

Vetőburgonya esetében (2016.01.01-től) a szaporítási fokok a „kategória” megjelölést is viselhetik, amin belül különböző osztályok vannak az alábbiak szerint:

- PBTC: Mikroszaporításból származó anyag kiültetése
- PB: A korábbi SE
- S: A korábbi E1
- SE: A korábbi i E2
- E: A korábbi E3
- A: A korábbinál szigorúbb határértékeknek megfelelő I. fok
- B: A korábbi I. fok.

II. Zöldség fajok esetén

Szuperelit szaporítási fok:

1. amelyet a nemesítő vagy a fajtafenntartó felelősségével a fajtafenntartásra vonatkozó elfogadott gyakorlat szerint termesztettek,

2. amelyet elit vetőmag termesztésére szántak,

3. amely eleget tesz a zöldség vhr. 3-5. számú mellékletben az elit vetőmagra megállapított követelményeknek,

4. amelynél hatósági vizsgálat bizonyítja, hogy eleget tesz az 1-3. pont szerinti követelményeknek, ha nem elit vetőmag előállítására szánják.

Elit (bázis) szaporítási fok: a forgalomba hozatal megelőző hivatalos szántóföldi ellenőrzés mellett előállított és minősített vetőmag,

1. amelyet a nemesítő felelősségével a fajtafenntartásra vonatkozó elfogadott gyakorlat szerint termesztettek,

2. amelyet certifikált kategóriájú vetőmag termesztésére szántak,

3. amely eleget tesz a zöldség vhr. 3-5. számú mellékletben az elit vetőmagra megállapított követelményeknek,

Certifikált szaporítási fok: a forgalmazás előtt hatósági ellenőrzésben részesített és hatóságilag minősített vetőmag,

1. amelyet közvetlenül elit vetőmagból, vagy - ha a nemesítő kéri - szuperelit vetőmagból állítanak elő,

2. amely hatósági vizsgálat által bizonyítottan eleget tesz a zöldség vhr 3-5. számú mellékletben a certifikált vetőmagra előírt feltételeknek,

3. amelyet elsősorban árutermelésre és standard vetőmag-előállításra szánnak,

4. amely hatósági vizsgálat vagy hatósági felügyelet mellett végzett vizsgálat által bizonyítottan eleget tesz az 1-3. pont szerinti feltételeknek,

5. amelyet utóellenőrzésnek vethetnek alá fajtaazonosságának és fajtatisztaságának igazolása érdekében.

Standard vetőmag: forgalomba hozatala előtt hatósági ellenőrzésben nem részesített, saját jogú minősítéssel minősített vetőmag,

1. amely kellően fajtaazonos és fajtatiszta,
2. amelyet kizárólag árutermelésre szánnak,
3. amelyet a fajtafenntartás folytonosságának biztosítására - a fajtafenntartó felelősségével a fajtafenntartás elfogadott gyakorlata szerint - használnak,
4. amely eleget tesz a zöldség vhr. 3. és 4. számú mellékletben megállapított vetőmag-minőségi feltételeknek,
5. amelyet a rendelet előírásainak megfelelően utóellenőrzésnek vetnek alá az előírt fajtaazonosság és fajtatisztaság igazolása érdekében.

vetésbejelentő ív, vetésbejelentés, V141/V341 – Bejelentő ív

vetőmag előállító: külön jogszabályban meghatározott feltételeket teljesítő természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező társaság, aki a növényfajta vetőmagjának szaporítására, vegetatív szaporító alapanyagának és ültetési anyagának előállítására, feldolgozására, forgalomba hozatalára jogosult, illetve a szaporítóanyag-minősítési eljárást kezdeményezi.

vetőmag feldolgozó: az előírt személyi és tárgyi feltételekkel rendelkező természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező társaság, aki, illetve amely a betakarított nyers magtermést tisztítótelepi feldolgozással fémzárólásra előkészíti.

vetőmag forgalmazó: az a külön jogszabályban meghatározott feltételeket teljesítő természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező társaság, aki szaporítóanyagot értékesítési céllal készletez, bemutat, eladásra felkínál, vagy más részére elad.

vetőmag forgalomba hozatal: vetőmag készletezés, -bemutatás, eladásra való felkínálás, eladás vagy szállítás más részére bármilyen formában.

vetőmag minősítés: hazai és nemzetközi előírások szerinti és a külön jogszabályban meghatározott módon, állami felügyelettel végzett ellenőrzési eljárás. Általában fémzárolás a folyamat vége.

vetőmag: generatív szaporítóanyag, ideértve a burgonya és a csicsóka vetőgumót is.

vetőmagminősítő bizonyítvány: a fémzárolt vetőmagtételre vonatkozó okirat, amely tartalmazza a tétel adatait és igazolja a forgalomba hozatal feltételeinek való megfelelésségét.

vetőmag szaporító tábla: olyan összefüggő földterület, amelyen a vetőmag-előállító egy növényfaj azonos szaporítási fokú fajtáját termeszti. A közvetlenül egymás melletti (érintkező) táblákat egy táblaként lehet kezelni, amennyiben út, árok, fasor, illetve egyéb, az azonos művelést nem kizáró tereptárgy választja el ezeket egymástól és a vetésidő vagy a növényállomány fejlettségi állapotában mutatkozó eltérés az érintett táblák (táblarészek) között maximum 7 nap.

vetőmagtermesztő: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező társaság, aki vagy amely a szántóföldön vagy szaporítóanyag-előállító berendezésben növényfaj vagy növényfajta vetőmagjának szaporítását végzi.

vetőmagtétel azonosító jelzése: a vetőmagtétel - az egy tételhez tartozó valamennyi göngyöleg azonos - azonosító száma. Minősített tétel esetében fémzárszám, standard minősítésű tétel esetében azonosító, külföldi tételek esetében „Reference”, „Certification” vagy „Lot” szám.

vetőmagvizsgálat: a vetőmag értékét meghatározó tulajdonságok laboratóriumi vizsgálata.

VIGOR rendszer A NÉBIH vetőmagfelügyeleti szakterület szakmai feladatainak támogatására készült. Alap funkciója a törzsadatok tárolása, az adatokat az alkalmazás minden moduljából el

lehet érni. Törzsadat adatbázis például a partner nyilvántartás, ahol a rendszerrel kapcsolatba kerülő összes partner tárolására lehetőség van.

Xénia (metaxénia): a pollen hatására a szemtermés endospermiumán színben vagy alakban jelentkező elváltozás.

zöldsvetőmag céltermeltetés: Céltermeltetés esetén a vetőmag minősítése a szerződésben rögzített feltételek szerint történik. Amennyiben a termeltető nem kéri a vetőmag e rendelet szerinti minősítését, úgy a tételt a termesztés, a feldolgozás, a tárolás és a szállítás során szigorúan elkülönítetten kell kezelni. Az Európai Unió területéről teljes mennyiségben kiszállításra kerülő, elkülönítetten előállított és a hatályos növény-egészségügyi előírásoknak megfelelő, céltermeltetéshez importált vetőmagokra az e rendeletben foglaltakat csak akkor kell alkalmazni, ha azt a szerződő felek kikötik.

2. A szántóföldi ellenőrzés célja és irányelvei

2.1. Célja:

Annak igazolása, hogy minden előállított fajta igazolt vetőmagja egy vagy több generáción keresztül a fajta hiteles alapanyagából, vetőmagjából származik, és annak tulajdonságait a felszaporítás során megtartotta, és növény-egészségügyileg is megfelel-e a vonatkozó rendeletekben meghatározott feltételeknek.

A szántóföldi rendelet 1-5. számú melléklet A. részeiben foglalt növényfajok fajtáinak az Európai Unió belüli forgalmazási célú, valamint export célú vetőmag-szaporításait, továbbá a zöldség rendelet mellékletben foglalt fajok fajtáinak szuperelit, elit és certifikált szaporítási fokú vetőmag szaporításait hivatalos szántóföldi ellenőrzésben kell részesíteni. A szántóföldi rendelet 1. 3. és 4. számú melléklet D. részeiben, illetve a zöldség rendeletben foglalt növényfajok hivatalos szántóföldi ellenőrzésben részesíthetők a vetőmag-előállító szándéka szerint. A hivatalos szántóföldi ellenőrzést a NÉBIH MGEI illetve MKH végzi.

A szuperelit szaporítási fokú vetőmag-előállításokat minden esetben hivatalos szántóföldi ellenőrzésben kell részesíteni, kivéve, ha azt a fajtafenntartásért felelős személy saját hatáskörben végzi és a termést közvetlenül elit vetőmag-szaporításra használja fel a vetőmag forgalmazása nélkül.

2.2. A vizsgálat fő irányelvei:

- az állomány egészében azonos a bejelentett fajtával,
- megengedettnél nincsen több fajtaidegen egyed,
- az előírt védőtávolság biztosított
- az állomány minden egyéb tekintetben megfelel a vonatkozó előírásoknak.

2.3. A szántóföldi ellenőrzéssel és minősítéssel kapcsolatos kötelezettségek

2.3.1. A NÉBIH MGEI felelős a szántóföldi ellenőrzési és minősítési tevékenység szakmai útmutatásáért:

- a szántóföldi ellenőrzésekhez szükséges nyomtatványok és származási bizonylatok beszerzéséhez szükséges beszerzési eljárásokért, a jegyzőkönyv nyomtatáshoz használható számítógépes programért és annak karbantartásáért;
- a szuperelit szaporítási fokú vetőmagelőállítások szántóföldi ellenőrzési jegyzőkönyv kiadásáért, az azzal kapcsolatos szántóföldi ellenőrzések elvégzéséért;
- a feladat elvégzésre feljogosító oktatások és vizsgák megszervezéséért, a felhatalmazások kiadásáért és a kapcsolódó nyilvántartások naprakész vezetéséért;
- a szemlékkel kapcsolatos országos szintű általános tájékoztatásért. (NÉBIH Zöld Szám)

2.3.2. A MKH-ok felelősek illetékességi területükön:

- valamennyi bejelentett elit, I, II., III, certifikált illetve MKH által kijelölt standard szaporítási fokú vetőmag előállítás szántóföldi ellenőrzéséért és minősítéséért, a SZJK kiadásáért;
- belföldi fémzárolások minősítő okmányainak kiadásáért;
- a törzsszámok használatának felügyeletéért és ellenőrzéséért;
- a vetőmaggal kapcsolatos bejelentések, reklamációk mentén a kapcsolódó szántóföldi szemlék elvégzéséért.

2.3.3. Vetőmag-szaporítást az a vetőmag-előállító vagy vele erre irányuló szerződéses jogviszonyban álló vetőmagtermesztő végezhet, aki az e rendeletben és a vonatkozó egyéb jogszabályokban foglalt követelményeket biztosítja, valamint tagja a termékpálya szerinti terméktanácsnak.

A vetőmagelőállító felelős a szántóföldi ellenőrzésre és minősítésre előterjesztett szaporítás

- okmányainak meglétéért;
- növényállományának homogenitásáért;
- szántóföldi ellenőrzésre való előkészítéséért;
- szántóföldön vett laboratóriumi (napraforgó) és fajtakitermesztési, ELISA (burgonya) minták vizsgálati helyre történő továbbításáért.

A vetőmag-előállító köteles a vetőmag-szaporításokról nyilvántartást vezetni. A vetőmag-előállító 3 évre, de legalább a növényfaj elővetemény korlátozási követelményének megfelelő időtartamra visszamenőleg rendelkezik a vetőmag-előállító tábla nyilvántartásával és a bejelentő ív másolatával.

A jelen Szabályzatban hivatkozott nyomtatványok a mellékletben megtalálhatók vagy elérhetők és letölthetők a NÉBIH honlapjáról: www.nebih.gov.hu; www.portal.nebih.gov.hu

3. A szántóföldi ellenőrzés általános előírásai

3.1. Vetőmag szaporításhoz felhasznált vetőmag származásának igazolása:

3.1.1. A fajtajogosult köteles az általa forgalomba hozott szuperelit tételekhez származási bizonylatot adni. A származási bizonylat tanúsítja a szuperelit vetőmag faj- és fajtatisztságát és a szántóföldi és zöldség rendeletnek megfelelő minőséget.

3.1.2. A szuperelitnél alacsonyabb szaporítási fokon továbbszaporításra kerülő fémzárolt vetőmagtételről, vagy azok részegységeiről a fajtajogosult felhatalmazása alapján, a vetőmag-előállító köteles a további vetőmag-szaporítás céljára, a Vetőmagminősítő Bizonyítvány alapján "Származási bizonylat"-ot adni. Az üres származási bizonylat ingyenesen igényelhető a területileg illetékes MKH-nál, vagy a NÉBIH-nél.

3.2. A szántóföldi ellenőrzésre bejelentett szaporító táblák helyszíni azonosítása: a szántóföldi ellenőrzést végző felügyelőnek a szántóföldi ellenőrzés megkezdése előtt a termelő területére vonatkozó nyilvántartási adatok és a termelő nyilatkozata alapján kell a vetőmag-szaporítás táblájára vonatkozó adatokat ellenőrizni, tájékozódni a tábla helyéről (MEPAR-ból, VIGOR-ból lekérhető térkép), a területen az előző években termesztett növényfajokról.

3.3. Elővetemény korlátozás: amennyiben az egyes növényfajokra vonatkozó szántóföldi rendelet mellékleteinek B., illetve D. részének II. részében foglalt vonatkozó előírások másképpen nem rendelkeznek, akkor csak olyan vetőmag szaporító tábla növényállománya részesíthető szántóföldi ellenőrzésben, amelyben egyéves növény esetében a megelőző évben, évelő növény esetében legalább két éven át nem termesztettek korlátozás alá eső fajú növényt, amely a szaporított növényállományban faj- vagy fajtakeveredést illetve károkozók és kártevők káros felszaporodását okozhatja. Az elővetemény korlátozásra vonatkozó előírások betartásának igazolására a termelő büntetőjogi felelősségének tudatában tett nyilatkozata is elfogadható.

3.4. Az ellenőrzés személyi feltételei: az ellenőrzést végző személynek szakmailag megfelelően képzettnek kell lennie ahhoz, hogy azonosítani tudja a szemlélt növényállomány fajtáját és önálló döntést tudjon hozni a minősítésről. A NÉBIH MGEI vetőmag-felügyeleti szakterületének vizsgaszabályzata alapján elméleti és gyakorlati vizsgát kell letenniük. Sikeres vizsga után kalászos gabonafélék és hibridek esetén 4 évente, egyéb növényfaj-csoportok esetén 5 évente kell szinten tartó képzésen részt venniük és vizsgáznuk. Rendelkezniük kell orvosi alkalmassági igazolással, valamint rendszeresen részt kell venni munkavédelmi oktatáson.

A hatóságnak biztosítani kell, hogy az illetékességi területükön jelentkező szántóföldi ellenőrzési feladataikat a szükséges létszámú szakképzett kormánytisztviselővel a rendeletek által előírt határidőn belül kifogástalan színvonalon végezhesék el.

Az ellenőrzési és minősítési feladatok mértékét az évenkénti változó piaci- gazdasági tényezők nem teszik minden esetben pontosan felmérhetővé. Ehhez járul hozzá az időjárás, mint nehezen prognosztizálható tényező, azaz a növények fejlődési fenofázisaihoz igazodó ellenőrzésekhez a rendelkezésre álló időtartam nehezen becsülhető és gyakran változó. Továbbá figyelembe kell venni a különböző táblák távolságát a hivatali személygépkocsi tárolási helyétől is.

Fenti tényezők figyelembevételével az 1. számú mellékelt tartalmazza, hogy egy kellő gyakorlattal rendelkező vetőmag-szaporítási felügyelő mekkora részt tud elvégezni a kötelezően előírt szakigazgatási feladatból.

3.5. Letéti minta: Külföldi anyamag elvetéséből a továbbszaporításra kerülő vetőmag-előállítójának Magyarország területén tárolt hivatalos letéti mintával kell rendelkeznie, melyet szűrőpróbaszerű ellenőrzés alkalmával a NÉBIH-nek, illetve az illetékes MKH-nak a rendelkezésére kell bocsátani. A letéti minták meglétét ilyen esetben a szántóföldi ellenőrzés megkezdése előtt ellenőrizni kell.

4. A szántóföldi bejelentés elfogadásának szabályai

4.1. A bejelentés időpontja és feltételei

4.1.1. Bejelentési határidők

A szántóföldi ellenőrzésre való bejelentést a vetőmag előállítójának szuperelit szaporítási fok esetén a NÉBIH MGEI, alacsonyabb szaporítási fok esetén a területileg illetékes MKH-hoz írásban az alábbi határidőre kell megküldeni:

A vetőmag-előállítónak a vetőmag-szaporítást vetőmag-minősítés céljából szántóföldi fajok esetén:

a) az őszi vetésű növények és őszi telepítésű évelő növények esetében a vetést, telepítést követő év február 28-ig,

b) a szareptai mustár, a fehér mustár, a fekete mustár, a borsó, a tavaszi káposztarepce, a tavaszi réparepce, a tavaszi vetésű gabonafélék, az olajretek, a mézontófű, valamint a fűfélék esetében április 30-ig,

c) a dugványozással vagy palántázással szaporított növények, a tavaszi telepítésű évelő növények, a *b)* ponton kívüli egyéb tavaszi vetésű növények és a rizs esetében június 10-ig,

d) a másodvetésű vetőmagok előállítása esetében július 30-ig

be kell jelentenie szuperelit szaporítási fok esetén a NÉBIH-nek, egyéb esetben a megyei kormány hivatalnak az általuk rendszeresített és honlapjukon közzétett nyomtatványon.

A vetőmag-előállítónak a vetőmag-szaporítást vetőmag-minősítés céljából zöldség fajok esetén tavaszi vetésű növények esetében a következő időpontokig:

a) borsó március 31. napjáig;

b) sóska, spenót április 15. napjáig;

c) egyéb tavaszi vetésű növények május 20. napjáig;

d) palántázott növények június 1. napjáig;

őszi vetésű növények esetében szeptember 30. napjáig köteles benyújtani a NÉBIH MGEI illetve MKH-nak.

4.1.2. Pótbejelentés, a bejelentés módosítása, illetve visszavonása

A bejelentés elmulasztása kizárást von maga után.

4.1.2.2 A vetésbejelentés módosítása, visszavonása

A bejelentést módosítani, illetve visszavonni az első szántóföldi ellenőrzés időpontjáig lehet.

A vetőmag-előállító a bejelentett adatokban történt bármely változásról köteles nyolc napon belül írásban tájékoztatni a NÉBIH MGEI-t, illetve MKH-t.

4.1.3. Vetésbejelentés nyomtatványa

A VIGOR V141/V341 Vetésbejelentő nyomtatványával lehet a növényfajták állami elismeréséről, valamint a szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 2003. évi LII. törvényben és a 48/2004. (IV.21), és a 50/2004. (IV.22) FVM rendeletben előírt kötelezettség alapján bejelenteni a növényfaj, ezen belül növényfajták vetőmag-szaporító területeit a vonatkozó szabályzatok előírásai szerint történő állami ellenőrzésre és minősítésre. (2. számú melléklet)

A vetésbejelentő szuperelit szaporítási fokú előállítás esetén a NÉBIH MGEI-nak, elit, illetve annál alacsonyabb szaporítási fokú vetésbejelentések esetén pedig a vetés helye szerint területileg illetékes MKH-nak kell eljuttatni. A bizonylatot a vetőmag előállító, vagy megbízottja tölti ki.

A vetésbejelentő nyomtatvány kitöltésével és aláírásával a vetőmag-előállító a büntetőjogi felelőssége tudatában kijelenti, hogy a vetőmag-szaporítások végzéséhez az elvetett vetőmagra vonatkozó származási bizonylattal és hivatalos letéti mintával rendelkezik. Igazolja, hogy a szántóföldi ellenőrzésre bejelentett vetőmag-szaporító területek a jogszabályban előírt származású vetőmaggal kerültek elvetésre és megfelelnek a rendelet vetőmag-szaporító táblára vonatkozó követelményeinek, ideértve különösen a vetésforgót és az izolációs távolságot.

A vetőmag előállító a bizonylat kitöltésével és aláírásával kötelezi magát a szántóföldi ellenőrzésért a hatályos rendeletben meghatározott díjtételek megjelölt határidőig történő megfizetésére.

A rovatokat olvashatóan, nyomtatott nagybetűvel kell kitölteni.

Minden vetési helyről (tábláról) külön V141/V341 Vetésbejelentést kell kiállítani.

Az alábbi rubrikák kitöltése kötelező:

Vetőmag előállító

A vetőmag előállítójának neve és székhelyének vagy lakhelyének címe.

Számlázási cím (jelen eljárásban)

A jelen eljárásban a vetőmag előállító által kért számlázási cím, csak akkor kell kitölteni, ha eltér a székhely / lakhelytől.

Vetőmag termesztő

A vetőmag termesztőjének neve és székhely vagy lakhely címe.

Telepítés és termés

A vetőmag előállítás adatai.

Vetési hely

A vetőmag előállítás vetési helyének pontos megadása.

Felelős személy

A vetőmag előállító által megnevezett a szántóföldi ellenőrzés lebonyolításának támogatásáért felelős személy adatai.

Elvetett (anya) vetőmag

A vetőmag előállításakor elvetett vetőmag. Hibrid esetén az anya vetőmagot kell itt megadni. Az adatokat a származási bizonylat alapján kell kitölteni. További elvetett anya vetőmag tételek a V142 Vetésbejelentés pótlap bizonylaton adhatók meg. (3. számú melléklet)

Elvetett (apa) vetőmag

A hibrid vetőmag előállításakor elvetett apa vetőmag. Az adatokat a származási bizonylat alapján kell kitölteni. További elvetett apa vetőmag tételek a V142 Vetésbejelentés pótlap bizonylaton adhatók meg.

Ökológiai vetőmag

Nyilatkozat az előállított vetőmag ökológiai státuszáról. Továbbá a vetőmag-szaporító hozzájárulhat ahhoz, hogy a NÉBIH a tételről tájékoztatást adhasson, például az ökovetőmag adatbázisban.

Megjegyzés

A vetőmag előállító vetésbejelentéssel kapcsolatos egyéb megjegyzései. A megjegyzés rovatban kell közölni az esetleges támasztónövény fajtát és annak arányát a szaporításban.

4.1.3.1 Kitöltés adatai

A vetésbejelentés akkor érvényes, ha a dátum kitöltött és a bizonylatot a vetőmag előállító vagy megbízottja cégszerűen aláírta.

4.1.4. Vetésbejelentés mellékletei

4.1.4.1. Származási bizonylat

A NÉBIH MGEI által kibocsátott 4 példányos, sorszámozott, szigorú számadású okirat kitöltésével kell igazolni az elvetett vetőmag származását. A zöld példányt a vetésbejelentéshez kell csatolni. A barna példányt a fogadó gazdaság részére kiállított szállítási okmányokhoz kell csatolni. A kék példányt a fajtajogosult vagy fajta hazai képviselőjének kell megküldeni. A fekete példányt a kiállító példány. (4. számú melléklet)

Az Európai Unió valamely más tagállamában vagy harmadik országban előállított és minősített, Magyarország területén továbbszaporításra kerülő vetőmagokról azok tulajdonosa állít ki származási bizonylatot, amelyhez egy címkét, vagy a tétel azonosítására szolgáló egyéb hivatalos dokumentumot csatolni kell.

A sorszámozott, nyilvántartott nyomtatvány ingyenesen igényelhető a NÉBIH MGEI illetve MKH vetőmag felügyeleti osztályain.

4.1.4.2. Magyarországon, illetve az Európai Unió más tagállamaiban nem elismert fajták export céltermeltetésének OECD rendszerű bejelentéséhez a regisztrációs ország illetékes hatóságának hozzájárulását is csatolni kell.

4.1.4.3. Magyarországon, illetve az Európai Unió más tagállamaiban el nem ismert, az OECD fajtalistán sem szereplő fajták export vetőmag előállításának bejelentésekor hivatalosan igazolni kell az alapanyag származását, és hogy az adott fajta mely ország nemzeti fajtalistáján szerepel vagy, hogy hol van hivatalos kísérletben.

4.1.4.4. Magyarországon a Nemzeti Fajtajegyzékben nem szereplő fajták vetőmagja előállításának szántóföldi bejelentéséhez hivatalos UPOV/CPVO fajtaleírást kell mellékelni.

4.1.4.5. Magyarországon a Nemzeti Fajtajegyzéken nem szereplő hibrid fajták vetőmagja előállításának szántóföldi bejelentéséhez, a szülői komponensek igazolására, a regisztráló ország hivatalos igazolását kell mellékelni.

4.1.4.6. A szántóföldi rendelet 1-5. számú mellékletben nem szereplő fajok esetében a vetés bejelentőjének a szántóföldi ellenőrzésre vonatkozó módszertani leírást kell benyújtania a NÉBIH MGEI részére.

4.1.4.7. A nem Magyarországról származó, külföldön fémzárolt egyes növényfajok (kukorica, repce, szója) vetőmagja esetén a bejelentő a tétel GMO mentességének igazolására a 11. számú melléklet szerinti nyilatkozatot tehet. A harmadik országból származó csemege és pattogató kukorica vetőmagtétel esetén a szaporítás feltétele a GMO mentességre vonatkozó akkreditált laboratóriumi mérési jegyzőkönyv csatolása. Az illetékes megyei kormányhivatalnak a GMO tartalomra vonatkozó nyilatkozatot továbbítania kell a NÉBIH MGEI-hoz.

4.1.4.8. Egyedi szaporítási engedély fajtajelöltekről, amelyet a NÉBIH MGEI fajtakísérleti szakterületétől kell kérelmezni a 6. számú mellékletben megadott nyomtatványon a fajta vhr. alapján 1 év lezárult pozitív DUS eredmény után a kérelmező saját kockázatára.

4.1.5. Vetésbejelentés átvétele

A vetőmag-előállító táblához tartozó területileg illetékes MKH illetve szuperelit szaporítási fokú előállítás esetén NÉBIH MGEI érkeztetik és iktatják a vetésbejelentéseket.

A hatóság a beérkezett, és átvett vetésbejelentésekről nyilvántartást vezet az alábbi adattartalommal:

- vetésbejelentés sorszáma,
- beérkezés időpontja,
- beérkezés módja,
- bejelentett faj, fajta,
- vetőmag-előállító neve, székhelye,
- kísérő okmányok,
- hiánypótlás miatti visszajelzés időpontja,
- hiánypótlás beérkezésének időpontja

4.1.6. Vetésbejelentés elbírálása

A NÉBIH MGEI illetve MKH a bejelentést követő 30 napon belül, illetve a pótbejelentést követő 15 napon belül értesíti a vetőmag-előállítót, ha valamilyen okból (például visszautasítás, hiánypótlás) a vetésbejelentést nem fogadja el. Ha nincs visszajelzés, akkor elfogadottnak kell tekinteni a vetésbejelentést.

A vetőmag-szaporítás bejelentése akkor fogadható el, ha

- a) azt a vetőmag-előállító a NÉBIH MGEI által erre rendszeresített nyomtatványon,
- b) a 4.1.1. pontban előírt bejelentési határidőn belül, valamint
- c) a vetőmag származását igazolva nyújtja be a 4.1.4.1 szerint
- d) az elit szaporítási foknál alacsonyabb szaporítási fokú vetőmag-előállítása esetén a vetőmag-előállító tábla nagysága - a dohány kivételével - legalább 1 ha,
- e) a 4.1.4 pontban felsorolt mellékletek megléte, illetve tartalmi ellenőrzése során megfelel a jogszabályoknak.

4.1.7. Előzetes tájékoztatás adása és hiánypótlás elrendelése

Az ügyfelek írásos tájékoztatása a vetőmag-szaporításokhoz kapcsolódó teendőkről (7. számú melléklet), illetve bejelentés hiányosságainak pótlása.

4.1.8. Terület kiosztás

A bejelentett szemleterületek leghatékonyabb, racionális elosztása a MKH illetve NÉBIH MGEI irányításával történik.

Az elosztás elve:

- egy személy által teljesíthető szemle feladat,
- az egyforma leterheltség figyelembevétele,
- speciális szemlefeladatok személyre igazítása (bizonyos faj, illetve szaporítási fok szerint),

- törekedni kell arra, hogy amennyiben a szaporítás ellenőrzése több alkalommal történik, ugyanaz a személy végezze minden alkalommal a szántóföldi szemlét,
- ha a MKH saját hatáskörben nem tudja megoldani a szántóföldi ellenőrzést és minősítést, akkor besegítést kérhet a NÉBIH MGEI-től, illetve más MKH-tól.

4.1.9. Szemleidőpont egyeztetés

Amikor a vetőmag-szaporításban részt vevő állomány eléri a szemléhez ideális fenológiai állapotot, akkor azt az előállítónak vagy megbízottjának legalább 8 munkanappal a szemle tervezett időpontja előtt kell jeleznie a hatósági felügyelő felé írásban/ telefonon/ faxon/ e-mailen.

5. A szántóföldi ellenőrzés részletes követelményei

5.1. A vetőmagelőállító feladatai

5.1.1. A vetőmag előállító 48 órán belül köteles értesíteni szuperelit esetén a NÉBIH MGEI-t, alacsonyabb szaporítási fok esetén a területileg illetékes MKH-t minden olyan körülményről vagy változásról, amely a szántóföldi ellenőrzés elvégzését szükségtelessé teszi.

5.1.2. A vetőmag előállító köteles a szántóföldi ellenőrzés időpontjára a táblát, a tábla környékét és annak növényállományát úgy előkészíteni és folyamatosan olyan állapotban tartani, hogy a szántóföldi vhr. és zöldség vhr. előírásainak megfeleljen.

5.1.3. A vetőmag előállító kötelessége a növény-egészségügyi jogszabályokban meghatározott zárlati károsítók előfordulását a növényvédelmi hatóságnak bejelenteni.

5.1.4. A vetőmag-előállító táblákat elválasztó sávval kell elhatárolni egymástól, beleértve az azonos fajtájú, de különböző szaporítási fokú vetőmag-szaporító táblák elkülönítését is.

5.1.5. A vetőmag-előállító az alkalmas minősítésű növényállomány magtermését gondosan, más növényfajtól, fajtától vagy szaporítási foktól elkülönítve köteles betakarítani, kezelni és beazonosíthatóan tárolni, megakadályozva a keveredés vagy a romlás veszélyét.

5.1.6. Kezdeményezi írásban vagy telefonon a szántóföldi ellenőrzést a NÉBIH MGEI illetve MKH-nál. A vetőmag-előállító maga vagy megbízottja útján a szaporítótáblát a NÉBIH, illetve az illetékes MKH képviselőjének bemutatja.

5.2. Hatóság feladata

5.2.1. A NÉBIH, illetve az illetékes MKH az elfogadott szántóföldi bejelentés alapján a szakmailag indokolt, a szántóföldi rendelet 1-5. számú mellékletekben előírt, a bejelentő által kezdeményezett és a vele egyeztetett időpontban a szántóföldi ellenőrzést elvégzi.

5.2.2. A NÉBIH, illetve az illetékes MKH a szántóföldi ellenőrzés elvégzésének várható időpontjáról a vetőmag-előállítót legalább 3 munkanappal a szemle előtt értesíti, a szántóföldi hibrid növény előállítását azonban előzetes értesítés nélkül ellenőrizheti.

5.2.3. A szemlén a vetőmag-előállítónak, illetve megbízottjának jelen kell lenni, egyedül a felügyelő nem szemléz (kivétel a hibrid növények virágzás kori, nem minősítő ellenőrzései). Ha a megbeszél, egyeztetett időpontban a szemle helyszínén nincs jelen a vetőmag-előállító vagy megbízottja, akkor:

- egyszemlés növénynél, ha az állomány fejlettségi állapota lehetővé teszi, új szemle időpontot kell kitűzni. Ha nem teszi lehetővé, szemledíj kivetése mellett alkalmatlan minősítést kap a vetőmag-szaporítás. Megismételt szemle esetén új szemledíj is számlázandó.

- többszemlés növény esetén felszólítás új szemleidőpontra (kivéve hibrid növények esetén).

5.2.4. A szántóföldi ellenőrzésre bejelentett adatok helyszíni azonosításakor a szántóföldi ellenőrzést végző felügyelőnek - a szántóföldi ellenőrzés megkezdése előtt - a termelő területére vonatkozó nyilvántartási adatok és a termelő nyilatkozata alapján kell a vetőmag-szaporítás táblájára vonatkozó adatokat azonosítania, illetve tájékozódnia a tábla helyéről, a területen az előző években termesztett növényfajokról.

5.3. Mintaterek felvétele és vizsgálata

5.3.1. A szántóföldi ellenőrzések során a minősítési határérték vizsgálatát a fajonként meghatározott számú mintatereken, vagy szuperelit és elit szaporítási fokú, 0,2 ha alatti területek esetében a teljes növényállomány vizsgálatával kell végezni. A mintaterek vizsgálatát fajcsoportonként megadott vizsgálati lap (Függelék) használatával kell dokumentálni.

5.3.2. Egy mintatér nagysága, ha a szántóföldi és zöldség vhr. másképpen nem rendelkezik: 100 m²; szélessége 1 méter, hosszúsága 100 méter legyen.

5.3.3. Ritka sortávolságú növényállomány esetén - ha a szántóföldi rendelet mellékleteinek B. részeiben, illetve D. részeinek II. részeiben, illetve a zöldség rendeletben foglalt előírások másként nem rendelkeznek - a mintatér 200 db növényből, illetve annak tenyészterületéből áll.

5.3.4. Burgonya szaporítás esetén egy mintatér nagysága 200 db növény.

5.3.5. Valamennyi növényfaj összes szaporítási foka esetén, ha szántóföldi és zöldség rendelet az adott fajra nem rendelkezik másképpen 20 hektárig legalább 4 mintateret, ezen felül minden megkezdett 10 hektár esetében legalább további 2 mintateret kell kijelölni.

5.3.5. A mintatereket a szaporító tábla alakja, fekvése, domborzati és talajviszonyai stb. figyelembevételével kell kijelölni. Kiegyenlített növényállomány esetén a felügyelő, saját döntése alapján a mintaterek számát szükség szerint növeli.

5.3.6. Az egyes növényfajok részletes követelményeit a szántóföldi és zöldség rendelet adott fajra vonatkozó részletes előírásai, valamint ennek a szabályzatnak a vonatkozó mellékletei tartalmazzák.

5.3.7. A mintatereken az alábbi értékmeghatározó tényezőket kell vizsgálni:

- általános kultúrállapot,
- állományfejllettség és kiegyenlítettség,
- faj- és fajtatisztaság,
- gyomosság,
- nehezen tisztítható magvú idegen növények előfordulása,
- károsítók előfordulása (különösen: vírus, baktérium, gomba, zárlati károsító),
- becsült vetőmagtermés.

5.3.8. A mintatéren az általános kultúrállapotot, valamint az állományfejllettséget és kiegyenlítettséget minősítő értékszámokkal kell bírálni és kifejezni a következők szerint:

kiváló 5
jó 4
megfelelő 3
gyenge 2

5.3.9. A vetőmag szaporításoknál általános követelmény, hogy a hatályos növényvédelmi jogszabályokban meghatározott zárlati veszélyes károsítókat nem tartalmazhat. A zárlati károsítókat a növényvédelmi hatóság külön is ellenőrzi.

5.3.10. Ha a tábla mérete szerint kijelölt mintaterek felében a faj-, illetve a fajtatisztasági vizsgálat eredményei a bírált fokozatra megengedett határértéket 100 %-kal meghaladják, a vizsgálat nem folytatható, hanem a szaporító tábla növényállományát alkalmatlannak kell minősíteni.

5.3.11. A gyomosságot 0-3 minősítő számmal kell elbírálni.

- A gyommentes növényállományt 0 minősítő számmal kell értékelni.
- Gyenge, kismértékű (1) a gyomosság, ha a gyomnövények a talaj felszínét 10 %-nál kisebb mértékben borítják.
- Közepes mértékű (2) a gyomosság, ha a gyomnövények a talaj felszínét 10-30 %-ban borítják.
- Erős (3) a gyomosság akkor, ha a gyomnövények a talaj felszínét 30 %-nál nagyobb mértékben borítják és a gyomfejltség a minősítést akadályozza. Az ilyen szaporítás növényállományát - 3-as minősítő számmal értékelve - alkalmatlannak kell minősíteni. A támasztónövény nem számít gyomnak a mintatereken.

A mintatereken a név szerint felsorolt, nehezen tisztítható magvú, idegen fajú növényeket darabszám szerint kell megállapítani és feljegyezni. A végső minősítő vizsgálaton csak azokat kell figyelembe venni, amelyek a szaporított növényállomány betakarításának idejére magot (termést) érlelhetnek. A támasztónövény nem számít idegen fajnak a mintatereken. Ha a támasztónövény elnyomja a pillangósvirágú fajú növényt és nem értékelhető vizuálisan a pillangós faj levél, virág, illetve későbbi terméskepletei, alapján akkor a táblát alkalmatlan minősítésben kell részesíteni. A pillangósvirágú faj növényeinek vagy el kell érnie, vagy túl kell nőnie a támasztónövény magasságát.

5.3.12. A név szerint felsorolt betegségeket a fertőzött növények darabszáma, a növényeken, növényrészeken jelentkező fertőzés mértéke alapján fertőzöttségi minősítő számokkal kell kifejezni.

5.3.12.1. A fertőzött növények mennyisége alapján a fertőzöttséget a következő minősítő számokkal kell elbírálni:

- mentes	0
- ha a mintatereken a fertőzött növények aránya legfeljebb 6 %	1
- ha a mintatereken a fertőzött növények aránya 7-15 %	2
- ha a mintatereken a fertőzött növények aránya 15 %-nál nagyobb	3

5.3.12.2. A fertőzött növényeken a fertőzöttség mértékét a következő értékszámokkal kell elbírálni:

- csupán a növény vegetatív részeire korlátozódó gyenge fertőzés	1
- a növény vegetatív részén kívül, a generatív részekre részlegesen áttérjedt fertőzés	2
- a növény generatív részein jelentkező, a termés mennyiségi és minőségi romlását okozó maggal tovább terjedő fertőzés	3

5.3.12.3. Az 5.2.12.1. és 5.2.12.1. pontban meghatározott minősítő számok alapján kell kialakítani a vetőmag-szaporító táblára vonatkozó fertőzöttségi minősítő értékszámot.

A vetőmag szaporító tábláról, a későbbi esetleges viták megelőzésére, vagy oktató, tájékoztató anyagok készítéséhez digitális dokumentáció is készíthető.

6. A vetőmagszaporítások minősítése

Vizsgálati lap (Függelék) adatainak összegzése, rendeletek mellékleteinek előírásaival történő összehasonlítása, minőségi kategória megállapítása, jegyzőkönyv hiánytalan és olvasható kitöltése, illetve kiadása.

6.1. Lefokozás

A vetőmag-szaporító tábla növényállományát minden egyes szántóföldi ellenőrzés alkalmával minősíteni kell. Ha a szaporító tábla növényállománya nem hibrid növényfajták esetében egy vagy több követelmény tekintetében nem éri el az adott szaporítási fokra előírt határértéket, de valamely alacsonyabb szaporítási fok valamennyi követelményének megfelel, akkor erre az alacsonyabb fokra lehet minősíteni. A lefokozás bármely szántóföldi ellenőrzés során, de csak egy ízben alkalmazható és az eredeti szaporítási fok a későbbi vizsgálatok alkalmával nem állítható vissza. A szántóföldi ellenőrzési jegyzőkönyvben a lefokozás okát fel kell jegyezni.

Ha nem az egész táblát fokozzuk le, a bejelentettnél alacsonyabb szaporítási fokozatúnak minősített (degradált) táblarészt a bejelentett szaporítási fokozatnak alkalmas táblarésztől az elválasztásávnak megfelelő szélességben a növényzet eltávolításával (kaszálás, szántás) kell elkülöníteni. Ebben az esetben ismételt szemlét kell elvégezni díjkivetéssel. Kivételt képez, ha a degradálás többszemlés növények esetén nem a végső minősítő ellenőrzéskor történt. A degradált táblarészeiről külön szántóföldi ellenőrzési jegyzőkönyvet kell kiállítani. Degradálni kérelemre csak fémzáróláskor lehet.

Azokat a szuperelit szaporítási fokra bejelentett tételeket, amelyek szántóföldön nem felelnek meg a szuperelitre vonatkozó határértékeknek, csak elitre lehet lefokozni, amennyiben a vetőmag termelője a fajtafenntartásért felelős személy. Egyedi elbírálás alapján szuperelit szaporítási fokról a vetőmag első szaporítási fokra is degradálható.

Elit szaporítási fokra bejelentett tételeket csak abban az esetben lehet I. vagy II. szaporítási fokra degradálni, amennyiben az elvetett anyamag hivatalos minősítésben – azaz MKH illetve NÉBIH MGEI szemlében és fémzárolásban – részesült. Árualapnál a szaporítási lépcső során csak így biztosítható a minimum két év hivatalos ellenőrzés és minősítés. Kalászos növényfajok esetén, ha a lefokozás első szemlén (virágzaskor) történik meg, érés kori fenológiai stádiumban (2. szemle időpont) is szemlézni kell a lefokozott táblát, annak ellenére, hogy az I. és II. szaporítási fokú vetőmag-szaporítások egyszemlések.

6.2. A minősítés szövege:

A szántóföldi és zöldség vhr. -ben előírt, valamint e szabályzat mellékletében található követelményekkel végzett összehasonlítás alapján a növényállományt a következő minőségi kategóriák egyikébe kell sorolni.

6.2.1. ..."Következő szántóföldi ellenőrzésre alkalmas"...

Ezt a minősítési kategóriát a többszöri szántóföldi ellenőrzést igénylő növényfajok első, illetőleg közbeeső szántóföldi ellenőrzésein kell alkalmazni abban az esetben, ha a vizsgálatok eredménye alapján a növényállomány megfelel a szántóföldi és zöldség rendeletben, valamint e szabályzat mellékletében megfogalmazott előírásoknak. Idegen fajtájú növényeket a vonatkozó rendeletben megengedett mértéken felül tartalmazó szaporítások növényállományát a közbeeső szántóföldi ellenőrzésen csak akkor lehet a "Következő szántóföldi ellenőrzésre alkalmas"-nak minősíteni, ha a közbeeső, vagy a következő ellenőrzésen még biztonságosan elbírálható, hogy az idegen fajtájú növényeket a szakmai követelmények megtartásával a rendeletben előírt mértékig eltávolították.

Ha a közbeeső ellenőrzésen egy, vagy több az előírást meghaladó kizáró ok csak a vetőmag szaporító tábla kisebb részén fordul elő, és ez a tábla nagyobb részétől jól elkülöníthető, úgy lefokozás nélkül táblamegosztás alkalmazható és a "Következő szántóföldi ellenőrzésre alkalmas" minősítés adható, megfelelő szigetelés esetén.

Az alkalmatlannak minősített táblarészt az alkalmasnak minősítettől - legkésőbb a soron következő szántóföldi ellenőrzésig - az elválasztósávnak, illetőleg izolációs távolságnak megfelelő szélességben a növényzet eltávolításával (kaszálás, szántás) kell elkülöníteni. Ebben az esetben ismételt szemlét kell végezni. A termelőnek gondoskodnia kell arról, hogy az alkalmatlan minősítésű táblarész termése a betakarításkor teljes mértékben elkülönüljön és a keveredés veszélye ki legyen zárva. Ha a táblarészek elkülönítése nem történt meg, az egész szaporító tábla növényállományát a következő szántóföldi ellenőrzés alkalmával alkalmatlannak kell minősíteni. A végső minősítést megelőző területcsökkenéssel járó minősítéseket HEJ-ben is lehet dokumentálni.

6.2.2. ... "Vetőmagnak alkalmas" ...

Ezt a minősítést kell adni a növényállománynak, ha a szántóföldi ellenőrzés, illetve a többszöri ellenőrzést igénylő növényfajok esetén a végső minősítő ellenőrzés alkalmával a követelményeknek hiánytalanul megfelelt. Ilyen minősítés adható olyan esetben is, ha a tábla egy részén a növényállományt elemi csapás (pl. jégverés, viharkár, víznyomás stb.) érte, és a tábla sértetlen része táblamegosztással a károsult résztől jól elkülöníthető, vagy ha a kártétel következményei a vetőmag minőségét nem érintik.

Végső ellenőrzésen az alkalmatlan minősítés esetén a szántóföldi ellenőrzési jegyzőkönyv piros példányát azonnal ki kell adni a vetőmag-előállítónak vagy a vetésbejelentésen megadott megbízottjának.

Az alábbi záradékolást kell tenni speciális esetekben:

6.2.2.1. A Nemzeti Fajtajegyzékben, valamint a Közösségi Fajtajegyzékben nem szereplő céltermeltetéses külföldi fajták vetőmagtermését illetően - az alkalmatlanság miatti kizárás esetét kivéve - a szántóföldi ellenőrzési jegyzőkönyvön kötelező **"A vetőmag csak exportra fémzárolható!"** megjegyzés feltüntetése.

6.2.2.2. Külföldi származású, a Közösségi Fajtajegyzéken nem szereplő OECD fajták export céltermeltetésének bejelentéséhez a Kijelölt Hatóság hozzájárulását is csatolni kell. Amennyiben a minősítő szemle lezárásának időpontjában nem áll rendelkezésre a Kijelölt Hatóság hozzájárulása, ezen szaporítások szántóföldi ellenőrzési jegyzőkönyvét a következő megjegyzéssel kell záradékolni: **"A vetőmag csak a Kijelölt Hatóság írásbeli hozzájárulása esetén fémzárolható!"**

6.2.2.3. Egyedi szaporítási engedéllyel szaporításra kerülő fajtajelölt esetén a bejelentéshez csatolni kell az engedélyező határozat másolatát. Az így bejelentett szaporítások szántóföldi ellenőrzése elvégezhető. A szántóföldi ellenőrzési jegyzőkönyvön fel kell tüntetni a határozat számát, és

a) az árutermesztési alapot képező szaporítási fokú vetőmag esetén a 40/2004.(IV.7.) számú a növényfajták állami elismeréséről szóló FVM rendelet 15. §-ában foglaltaknak megfelelően záradékolni kell a jegyzőkönyveket az alábbiakkal: **"A vetőmag a fajta állami elismerését követően fémzárolható és hozható árutermesztési célra forgalomba!"**

b) a nem árutermesztési alapot képező, magasabb szaporítási fokú vetőmag esetén a 40/2004.(IV.7.) FVM rendelet 15. §-ában foglaltaknak megfelelően záradékolni kell a jegyzőkönyveket az alábbiakkal: **"A vetőmag csak továbbszaporításra fémzárható!"**

6.2.3. ... "Laboratóriumi vizsgálat eredményétől függően feltételesen alkalmas" ...

Szántóföldi minősítés időpontjában hiányzó információk alapján történő értékelés. Három esetben használható ezen feltételes minősítés:

6.2.3.1. ha az adott vetőmag szaporításban szántóföldi és zöldség rendeletben engedélyezett gyomok előfordulása az adott határérték legfeljebb kétszerese és tisztíthatóságuk megoldható.

6.2.3.2. ha a szántóföldi rendelet 4. számú melléklet B. részének 3. pontja szerint gélelektroforézis vizsgálati kötelezettség előírható.

6.2.3.3. Ha a szántóföldi rendelet 5. számú melléklet szerint burgonya vírus vizsgálati kötelezettség előírható.

Fenti esetben csak az alábbi okmányok alapján lehet fémzárolni:

- Gélelektroforézis vizsgálat jegyzőkönyv,
- Laboratóriumi vizsgálatok eredményéről vizsgálati jegyzőkönyv,
- Burgonya vírus vizsgálat eredményekről ELISA illetve rügydugvány vizsgálati jegyzőkönyv.

6.2.4. ... "Fenntartó szemle" ...:

Az évelő növényeknél ezt a szemlét évente egyszer a vegetációs idő alatt kell végezni, abban az esetben, ha adott évben magfogás nem történik. Az ellenőrzés kiterjed a szaporítás beazonosítására, annak megállapítására, hogy az állomány alkalmas-e a következő évi magfogásra. Minősítése: fenntartó szemle.

6.2.5. ... "Vetőmagnak nem alkalmas" ...

Ez a minősítés egy vagy több kizáró ok esetén valamennyi szántóföldi ellenőrzés során alkalmazható. Közbeeső szántóföldi ellenőrzésen ezt a minősítést kell adni a vetőmag-szaporítás növényállományának akkor, ha a vetőmag-szaporítás ki nem javítható hibáját állapítják meg vagy a vetőmag-előállító saját elhatározására a tábla egy részén vagy egészen befejezi a vetőmag-szaporítási tevékenységet. A szántóföldi ellenőrzési jegyzőkönyvben az alkalmatlan minősítés okát fel kell jegyezni.

A szántóföldi és zöldség vhr. -ben foglalt előírásoknak meg nem felelő vetőmag-szaporítást alkalmatlannak kell minősíteni, és annak termését a továbbiakban a minősítési folyamatból ki kell zárni.

Alkalmatlan minősítés esetén a szántóföldi ellenőrzési jegyzőkönyvet azonnal ki kell adni és legkésőbb 48 órán belül az illetékes MKH ellenjegyzésével az eredeti példányt a vizsgálati lappal a NÉBIH MGEI-nak kell küldeni.

A „Vetőmagnak nem alkalmas” minősítéskor, ha a termés fajtatisztaságát nem befolyásoló helyrehozható hiba történt, a vetőmag-előállító 24 órán belül írásban kérheti a hiba megszüntetése melletti minősítés megismétlését, amelyet a NÉBIH köteles 3 napon belül végrehajtani újabb szemledíj kivetése mellett. A vetőmag-előállító ebben az esetben a minősítést elfogadja, de a megismételt szemléig a hibát kijavítja.

Az ismételt szemle eredményét HEJ-ben kell rögzíteni. Ha a minősítést az ismételt vizsgálat megváltoztatta, új Szántóföldi szemlejegyzőkönyvet kell kiállítani. Ennek „Megjegyzés”

rovatában rögzíteni kell a felvett HEJ számát, egyidejűleg az eredeti Szemlejegyzőkönyv valamennyi példányát be kell vonni.

7. Szántóföldi ellenőrzési jegyzőkönyv

7.1. A szántóföldi ellenőrzés eredményéről az utolsó, illetve végső minősítést követően szántóföldi szemlejegyzőkönyvet kell kiállítani és betakarítás befejezéséig el kell juttatnia a vetőmag-előállítónak. A szántóföldi ellenőrzési jegyzőkönyv 4 példányban készül:

- az eredeti példány (első) a NÉBIH Mezőgazdasági Genetikai Erőforrások Igazgatóságához,
- a 2. példányt a költségviselő szervezet kapja,
- a 3. példány a szemlét végző szuperelit esetén a NÉBIH MGEI-nál, alacsonyabb szaporítási fok esetén a területileg illetékes MKH-nál marad,
- a 4. példány, más néven piros példány ("A" példány) a termelő gazdaságnál marad és kíséri a vetőmagot a tisztítótelepre egészen a vetőmag-minősítő fémzárolásig. Az "A" példány hátlapján kell igazolni a vetőmag előállítójának a tényleges termés mennyiségét,

7.2. A vetőmag előállító köteles a tábláról betakarított tényleges (kombájn-tiszta) termést a szántóföldi szemlejegyzőkönyv "A" példányának hátlapján feltüntetni és azt aláírásával igazolni.

7.3. A jegyzőkönyv aláírásának megtagadása a minősítés eredményét nem befolyásolja.

7.4. A végleges minősítés után a szántóföldi szemlejegyzőkönyveket a MKH ellenjegyzésével havonta meg kell küldeni a NÉBIH MGEI-nak. Alkalmatlan minősítés esetén a szántóföldi jegyzőkönyvet azonnal ki kell adni és legkésőbb 48 órán belül az illetékes MKH ellenjegyzésével az eredeti példányt a vizsgálati lappal a NÉBIH-nek meg kell küldeni.

8. Minősítési felülvizsgálat

8.1. Ha a vetőmag előállító a növényállomány szántóföldi ellenőrzésének eredményével nem ért egyet, a minősítést követő 24 órán belül a NÉBIH MGEI-nál minősítés-felülvizsgálatot kérhet. A minősítés-felülvizsgálat megtörténteig a növényállományban semmiféle tevékenységet (szelekció, gyomirtás, növényvédelem stb.) nem szabad folytatni, illetve elvégezni. Nem kérhető felülvizsgálat olyan esetekben, ha a kizárás helyrehozhatatlan - fajtatisztaságot veszélyeztető - hiba, például idegen beporzás miatt történt.

8.2. A NÉBIH MGEI köteles a vetőmag előállító szántóföldi ellenőrzéssel kapcsolatos kifogását a bejelentéstől számított 72 órán belül felülvizsgálni - indokolt esetben a terület növényvédelmi hatóságának bevonásával -, a felülvizsgálaton hatósági ellenőrzési jegyzőkönyvet kiállítani, illetve szükség esetén új szántóföldi ellenőrzési jegyzőkönyvet kiállítani. A felülvizsgálat költségei a vetőmag előállítót terhelik, kivételt képez, ha a minősítés módosítására a minősítő hibájából kerül sor.

A felülvizsgálat eredményét HEJ-ben kell rögzíteni. Ha a minősítést a felülvizsgálat megváltoztatta, új Szántóföldi szemlejegyzőkönyvet kell kiállítani. Ennek Megjegyzés rovatában rögzíteni kell a felvett HEJ számát, egyidejűleg az eredeti Szemlejegyzőkönyv valamennyi példányát be kell vonni.

8.3. Résztvevők.

- A NÉBIH MGEI által megbízott személy, ill. témafelelős, vagy
- más területi illetőségű MKH osztályvezető,
- a vitatott eredményű szemlét végző felügyelő, illetékes MKH osztályvezető (legalább 3 fő)

9. Szigorított szántóföldi ellenőrzés

Ha a NÉBIH, illetve a növénytermesztési hatáskörében eljáró megyei kormányhivatal ellenőrzési tevékenysége során az e szabályzatban foglaltak be nem tartását állapítja meg, szigorított minősítést rendel el. A szigorított szántóföldi ellenőrzést meghatározott időszakra, de legalább egy szántóföldi ellenőrzési időszakra lehet elrendelni, amelynek kötelező legrövidebb időtartama 3 hónap. A szigorított szántóföldi ellenőrzés során a növénytermesztési hatáskörében eljáró megyei kormányhivatal, valamint a NÉBIH részéről legalább két hatósági felügyelő jár el a vetőmag-előállító minden egyes vetőmag-szaporítási tábláján. A szigorított szántóföldi ellenőrzés költségét a vetőmag-előállító viseli.

Például a fajtakitermesztési vizsgálat nem megfelelő (nem fajtatiszta) eredménye esetén szigorított szántóföldi ellenőrzést kell végrehajtani a szaporítást végző partnernél a következő szemle szezonban.

10. Standard (saját jogú) zöldségvetőmag szaporítás hivatalos ellenőrzése és minősítése

10.1. Standard vetőmagot az állíthat elő, akit a NÉBIH nyilvántartásba vett. Standard vetőmag előállítása esetén a szántóföldi ellenőrzést saját jogon a fajtafenntartó, a vetőmag-előállító vagy annak meghatalmazottja végzi, amiről okmányt állít ki. A szaporításoknak meg kell felelniük a certifikált kategória minőségi előírásainak mind minőség, mind dokumentáltság terén.

10.2. Standard zöldségvetőmag szaporításként az a fajta szaporítható, amely a Nemzeti Fajtajegyzékben, illetve a Közösségi Fajtajegyzékben be van jegyezve. A bejegyzés megszűnése esetén a fajta a bejegyzés megszűnését követő harmadik év június 30-áig még szaporítható, illetve forgalomba hozható.

10.3. A standard vetőmag szaporítást a fajtafenntartó vagy a forgalmazó közvetlen irányításával és felelősségével kell végezni.

10.4. A szaporításról az előállításért felelős köteles részletes nyilvántartást vezetni, amit köteles kérésre azonnal a hatóság rendelkezésére bocsátani.

10.5. A szaporítás magtermésének minősítéséhez a standard előállítás felelősének nyilatkoznia kell a tétel fajtaazonosságáról és fajtatisztságáról.

10.6. A standard szaporítást a NÉBIH és az illetékes MKH fajonkénti bontásban - a vetőmag előállítótól függetlenül -, a vetőmag-szaporító táblák legfeljebb 15%-áig terjedően ellenőrzi. Az ellenőrzés során hivatalos ellenőrzésben és minősítésben részesíti a hatóság szántóföldi ellenőrzési jegyzőkönyv kiadásával.

11. A zöldségvetőmag előállítás átruházott jogkörben végzett szántóföldi ellenőrzése

11.1. Az átruházott jogkörben végzett szántóföldi ellenőrzést olyan természetes személy (a továbbiakban: megbízott ellenőr) végezheti, aki

- a) felsőfokú szakirányú főiskolai vagy ennél magasabb végzettségű és rendelkezik a szükséges szakmai képesítéssel,
- b) igazolt, legalább kétéves vetőmag-termesztési gyakorlattal bír,
- c) írásbeli nyilatkozatban kötelezi magát arra, hogy a hatósági vizsgálatokra vonatkozó szabályokat betartja,
- d) a NÉBIH által kiadott, a c) pont szerinti írásbeli nyilatkozatot is tartalmazó engedéllyel rendelkezik, valamint
- e) az ellenőrzés lefolytatásában és annak eredményében sem közvetve sem közvetlenül nem érdekelt.

11.2. Az átruházott jogkörben végzett minősítést és az ennek részét képező szántóföldi ellenőrzést a NÉBIH MGEI illetve MKH felügyelete mellett kell végezni, azzal, hogy

- a) az első évben a megbízott ellenőrnek a hatósági felügyelővel együtt, annak teljes körű felügyelete mellett kell dolgoznia,
- b) a második évtől kezdődően hivatalos ellenőrző szemlében legfeljebb
 1. önbeporzó növényeknél a táblák 15%-át (előírás szerinti szemlésszámmal),
 2. idegenbeporzós növények esetén a táblák 20%-át (előírás szerinti szemlésszámmal),
 3. hibrid növények esetében a táblák 25%-át (előírás szerinti szemlésszámmal) lehet részesíteni a külön jogszabály szerinti díj megfizetése ellenében,

Az ellenőrzés során hivatalos ellenőrzésben és minősítésben részesíti a hatóság szántóföldi ellenőrzési jegyzőkönyv kiadásával.

c) a vizsgálandó növényállományt olyan vetőmagból kell termesztani, amely kisparcellás fajtaazonosító kitermesztéssel bizonyítottan megfelel a fajtaazonosság és fajtatisztasági követelményeknek,

d) a vetőmagtermésből betakarított vetőmagtétel mintáiból a szükséges mennyiség kivételre kerül a kisparcellás fajtaazonosító kitermesztésre, valamint - ahol szükséges - a fajtaazonosság és tisztaság ellenőrzésére irányuló hatósági laboratóriumi vetőmagvizsgálatra.

11.3. A NÉBIH a felügyelete során feltárt szabálytalanság esetén köteles a megbízott ellenőr által átruházott jogkörben végzett szántóföldi ellenőrzést hivatalos szántóföldi ellenőrzéssel vagy kisparcellás fajtaazonosító kitermesztéssel ellenőrizni, és amennyiben a vetőmagtétel az előírt követelményeknek nem felel meg, köteles a vetőmagtétel és a vetőmag-szaporítás minősítését megszüntetni.

11.4. Ha a megbízott ellenőr szántóföldi ellenőrzése során három vagy több esetben téves minősítést állapít meg, engedélyét a NÉBIH visszavonja.

11.5. A NÉBIH által kiadott engedély megszerzésének feltétele a szántóföldi ellenőrzési és minősítési ismereteket bizonyító, a NÉBIH-nél teljesített szakmai elméleti vizsga, valamint gyakorlati felkészülés és gyakorlati vizsga, továbbá a (2) bekezdés a) pontja szerinti feltétel teljesítése.

11.6 A NÉBIH köteles a vizsga elméleti anyagát előzetesen nyilvánosságra hozni, valamint a szükséges felkészítést és vizsgáztatást megszervezni.

12. Számlázás

A szántóföldi minősítés díjtételeinek számlázása a vetőmag-szaporító táblához tartozó területileg illetékes MKH-nál illetve NÉBIH MGEI-nál történik a vetőmag-előállító felé, a szemlejegyzőkönyvek lezárása után. A számlák kiegyenlítésének hiányában a tétel nem fémzárható.

13. Tényleges termésadatok közlése

A minősített vetőmag-szaporítások betakarítása után a ténylegesen betakarított nyerstermés mennyiségét közölni kell a Tényleges termések közlése formanyomtatványon az MKH illetve NÉBIH MGEI-nál. A V11X formanyomtatványt kell alkalmazni, melyet kérésre a szemlélő felügyelő bocsát a vetőmag-előállító rendelkezésére az utolsó minősítő szemle alkalmával, vagy letölthető a NÉBIH honlapjáról is. (8. számú melléklet)

A vetőmagtételt csak akkor lehet fémzárásra felterjeszteni, ha a vetőmag-szaporítások betakarítása után a vetőmag-előállító a tényleges nyerstermés mennyiségét a NÉBIH által erre rendszeresített nyomtatványon

a) kalászosok (rizs kivételével), repcefélék, borsó, bíborhere, álló fűmagszaporítások esetében augusztus 15-ig;

b) hüvelyesek (borsó kivételével), répafélék, olajretek, mustár esetében október 21-ig;

c) napraforgó, kukorica, burgonya, rizs, cirok, herefélék, valamint minden fel nem sorolt növény és dugányszaporítás esetén november 20-ig;

a NÉBIH-nek, illetve, az MKH-nak bejelenti.

Határidőre be nem küldés esetén a minőségvédelmi kormányrendelet 4.§ (4) alapján legfeljebb 350.000 Ft minőségvédelmi bírság szabható ki.

A tényleges termést bejelentő nyomtatványon, a SZJK hátoldalán és a címke megrendelő megfelelő rovatában feltüntetett adatoknak azonosnak kell lenniük.

14. Terméselszámoltatás

A megtermelt vetőmag útjának nyomon követése, a betakarítástól a feldolgozásig, vetőmag-minősítő fémzárásig biztosítandó. Amennyiben a tényleges termés a becsült terméstől a nedvesség és szennyező idegenanyag tartalom figyelembevételével legfeljebb +/-30 %-kal tér el, úgy külön igazolás, elszámoltatás nélkül a különbség elfogadható. Az ezt meghaladó különbséget szállítójegy, mérlegelési jegy alapján tételes elszámoltatással kell elbírálni. Az ellenőrzés a tisztítási tevékenység ellenőrzésére és a terméselszámoltatásra irányul, és HEJ felvételével kell dokumentálni.

15. Szemlejegyzőkönyvek feldolgozása, zárójelentés

A beérkezett adatok, illetve a lezárt szántóföldi ellenőrzési szemlejegyzőkönyvek visszarögzítése a VIGOR-ba a jegyzőkönyv kiállítását követően azonnal, de legkésőbb 15 napon belül megtörténik. A visszarögzítés után az adatok összesítése, a tényleges termésadatok közlésének ellenőrzése, esetleges hiányok pótlása iránti intézkedés megtétele történik. A tényleges terméseredmények számítógépes felvitele csak ezek után hajtható végre.

16. Szemlejegyzőkönyvek, származási bizonylatok, vizsgálati lapok stb. archiválása

A szemlejegyzőkönyv fekete másolati példánya, a származási bizonylatok és a bejelentőlapok eredeti példánya 5 évig megőrizendő (de lehetőség szerint a fajra meghatározott vetésforgó időtartamára).

17. Forgalmahozatal

A szántóföldi ellenőrzés során vetőmagnak alkalmas minősítést kapott tábla termése csak az egyes vetőmagvakra vonatkozó minőségi előírásoknak megfelelően, fémzárolt állapotban kerülhet forgalomba. Az alkalmatlan minősítésű növényállomány magtermése vetőmagként nem forgalmazható.

18. Címek

NÉBIH MGEI (Mezőgazdasági Genetikai Erőforrások Igazgatóság) 1024 Budapest, Keleti Károly u. 24. Tel: 06-1-336-9115

NÉBIH ÉLI KVL (Központi Vetőmagvizsgáló Laboratórium), 1024 Budapest, Kis Rókus u. 15/a.

NÉBIH ÉLI VVL (Velencei Virologiai Laboratórium), 2481 Velence, Ország út 23.

NÉBIH MGEI VFO (Vetőmag Felügyeleti Osztály), 1024 Budapest, Kis Rókus u. 15/a.

NÉBIH MGEI NIO (Növénytermesztési Informatikai Osztály), 1024 Budapest, Kis Rókus u. 15/a.

Baranya, Somogy és Tolna megye:

Baranya Megyei KH, Agrárügyi Főosztály, Vetőmag- és Szaporítóanyag-felügyeleti Osztály 7634 Pécs, Kodó dűlő 1. Tel: 06-72-511-190

Vas és Zala megye:

Vas Megyei KH, Élelmiszerlánc-biztonsági, Növény- és Talajvédelmi Főosztály, Vetőmag Felügyeleti Osztály 9762 Tanakajd, Ambrózy sétány 2. Tel: 94-514-740

Győr-Moson-Sopron és Komárom-Esztergom megye:

Győr-Moson-Sopron Megyei KH, Agrárügyi Főosztály, Vetőmag- és Szaporítóanyag-felügyeleti Osztály, 9028 Győr, Arató út 5. Tel: 06-96-896-012

Fejér és Veszprém megye, Pest megye dunántúli része:

Fejér Megyei KH, Agrárügyi Főosztály, Vetőmag- és Szaporítóanyag-felügyeleti Osztály 8000 Székesfehérvár, Major u. 18. Tel: 06-22-316-483

Pest megye keleti része, Jász-Nagykun-Szolnok megye, Nógrád megye és Heves megye:

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei KH, Agrárügyi Főosztály, Vetőmag- és Szaporítóanyag-felügyeleti Osztály 5000 Szolnok, Dózsa Gy. u. 15/a. Tel: 06-56-512-522

Bács-Kiskun megye, Csongrád megye és Békés megye:

Békés Megyei KH Agrárügyi Főosztály, Vetőmag- és Szaporítóanyag-felügyeleti Osztály 5600 Békéscsaba, Hunyadi tér 4. Tel: 06-66-520-450

Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Borsod-Abaúj-Zemplén megye:

Hajdú-Bihar Megyei KH Agrárügyi Főosztály, Vetőmag- és Szaporítóanyag-felügyeleti Osztály 4031 Debrecen, Diószegi út 30. Tel: 06-52-550-744

NÉBIH MGEI Fajtakitermesztő Állomás 2213 Monorierdő, Beton út 86. Tel: 06- 29-419-332

NÉBIH ÉLI Takarmányvizsgáló Nemzeti Referencia Laboratórium 1144 Budapest, Remény utca 42. Tel: 06-1-383-5195

Melléklet

1. számú melléklet: Egy szemlésző által legfeljebb elvégezhető szemle feladatokról

A szántóföldi szemle OECD rendszerben végzett – fajtaazonosság vizsgálata, valamint a rendeletekben meghatározott minősítő paraméterek szerint – ellenőrzés, amely során vetőmag-szaporítási felügyelő a rendeletben előírt határidőre a szaporítás növényállományát minősíti. Az ellenőrzés és minősítés egyes növény fajoknál rendeletben előírt darabszámú mintatereken, jogszabályokban meghatározott tulajdonságok vizsgálatával történik.

1. Egy felügyelő a táblaszámoktól és a megközelíthetőségi távolságoktól függően összesen maximum 2000 hektár alapterületet ellenőrizhet és minősíthet egy naptári évben.

2. Egy vetőmag szaporítási felügyelő által illetékességi területén egy ellenőrzési szezonban maximálisan ellenőrizhető, illetve minősíthető szaporító terület nagysága növénycsoportonként:

2.1 Egyszemlés növényfajok esetén: 700 ha illetve 80 tábla

2.2 Kétszemlés növényfajok esetén: 500 ha illetve 40 tábla

2.3 Háromszemlés növényfajok esetén: 300 ha illetve 30 tábla

2.4 Négszemlés növényfajok esetén: 50 ha illetve 10 tábla

2.5 Ötszemlés növényfajok esetén: 700 ha illetve 40 tábla